PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

- Cena 80 lir

Leto XXVII. Št. 111 (7899)

TRST, četrtek, 13. maja 1971

DANES SE PRIČNE V POSLANSKI ZBORNICI RAZPRAVA O STANOVANJSKEM ZAKONU

POLEMIČNE IZJAVE PREDSTAVNIKOV VLADNIH STRANK PO POVEZAVI DEMOKRISTJANOV Z DESNICO V ZBORNICI

Načelnik socialistične poslanske skupine Bertoldi povezuje odobritev prvotnega vladnega besedila zakona z možnostjo nadaljnjega sodelovanja v vladi

RESNE TEŽAVE VLADNE VEČINE

RIM, 12. — Z odobritvijo dveh odstavkov, ki so bistveno spremenili in poslabšali člen 26 zakonskega predloga o stanovanjski reformi in to z desničarsko večino, se je tudi uradno razbila vladna večina. Sedaj je treba videti, kaj se bo zgodilo v prihodnjih dneh in kakšne bodo posledice za vlado. Dogodek ni bil nepričakovan, je pa vzbudil izreden odjek. Kolikor bi se glasovanje take vrste ponovila tudi v parlamentu, bo koalicija levega centra razbita, kot da bi zadela na mino.

Stvari se bodo razjasnile v kratkem času. Jutri bo poslanska zbornica pričela obravnavati zakonski predlog in bo delo končala v ponedeljek, ko se bodo pričela glasovanja najprej o posameznih členih nato pa o celotnem zakonu. Takrat bo kritično razdobje, kolikor bi medtem ne uspelo doseči kompromisa med predstavniki vladnih skupin, kar pa je zelo težko, če že ne morda nemogoče. Izhod v krajni sili bi lahko predstavljala

Načelnik socialistične parlamentarne skupine Bertoldi

preložitev glasovanja na razdobje po junijskih upravnih volitvah, tako možnost pa je težko uresničljiva, saj so parlamentarci vseh strank večkrat zagotovili in se obvezali, da bodo ukrep naglo sprejeli.

Izid včerajšnjega glasovanja je povzročil takojšne reakcije. Minister Lauricella je skušal stvari zdramatizirati, socialistični poročevalec posl. Achilli, drugi socialistični predstavniki in «Avanti» v današnjem uvodniku pa so izrekli zelo ostre sodbe na račun KD.

Zelo ostre kritike na račun KD je izrekel tajnik stranke Mancini, ki je dal intervju tedniku «Espresso».

Vendar pa Mancini obravnava celoten položaj bolj na splošno in takoj ugotavlja, da je šla KD na svojem zadnjem zasedanju vsedržavnega sveta na desno iz volilnih razlogov (boje se, da izgube glasove na desnici — pravi Mancini — kjer sedaj grize glasove tudi PSDI) in v zvezi z nasledstvom Kvirinala. Mancini pa istočasno opozarja demokristjane, «da njih široka volilna osnova ni sestavljena samo iz lastnikov zazidalnih zemljišč», ali iz enumerjenih oseb, ki so pripravljene postati reakcionarji».

Tajnik PSI nato kritizira demokrščanjsko levico zaradi podrejene vloge, ki jo je bila pripravljena sprejeti na zasedanju vsedržavnega sveta. Glede možnosti vladne krize po junijskih volitvah in enobarvne vlade pa Mancini odločno zavrača take hipoteze in pravi: «enobarvna vlada je izven linije reform in reforme so naša politika».

RIM, 12. — **Komisija za javna dela zbornice je zaključila s preučevanjem zakonskega predloga za reformo stanovanjske politike in bo ta predlog na dnevnem redu poslanske zbornice jutri, ko bodo izrekle vse skupine svoja načelna stališča, nato pa se bo v ponedeljek začela razprava o posameznih členih, ki se glede vsakega člena posebej zaključi z glasovanjem.**

Po včerajšnji ustvarjeni koaliciji med demokristjani in skrajno desnico glede spremembe bistvenega 26 člena zakonskega predloga o lastnini razlaščenih zemljišč, je danes prišlo do vrste izjav, ki so zlasti med predstavniki vladnih strank zelo polemične. Danes se je sestalo vodstvo PSDI, jutri se sestanejo republikanci ter vsi člani poslanske skupine KD.

Predsednik parlamentarne skupine PSI poslanske zbornice Bertolddi je danes poslal vsem poslancem svoje skupine okrožnico, v kateri opozarja da se bodo pričela v torek 18. maja glasovanja o členih zakonskega predloga o stanovanjih ter da morajo biti prisotni vsi poslanci v zvezi s položajem, do katerega je prišlo po glasovanju člena 26 v komisiji za javna dela.

Bertoldi pravi, da predstavlja zakon o stanovanjih ključno etapo socialistične politike in da je napor celotne skupine socialističnih poslancev še zlasti pomemben, ker ne vedo, če bo lahko prišlo do kompromisa glede člena 26, tako da se ne bo spremenil smisel zakona in kot je bilo v skladu s prvotnim vladnim besedilom.

Bertoldi tudi pravi, da ni mogoče izključiti možnosti, da bo v poslanski zbornici prišlo do popravkov tudi glede drugih ključnih členov. Očitno je, da se okrog tega zakona vrši bitka in da bo prišla do izraza konkretna možnost, če se lahko še nadaljuje sodelovanje v vladi. Zaradi tega morajo vse stranke večine sprejeti svoje politične odgovornosti. Včerajšnji dogodek Bertoldi ocenjuje kot zelo resen in da ga ni mogoče obrazloževati samo z volilno aritmetiko, temveč gre za preokret na desno, ki ga je sklenil zadnji vsedržavni svet KD. Bertoldi končno potrjuje obveza socialistov, da bodo napravili vse kar je v njih moči, da bo poslanska zbornica zakonski predlog odobrila do 27. maja, ko bodo njeno delo prekinili v zvezi z upravnimi volitvami.

Tajnik PSDI Ferri je danes po seji vodstva socialdemokratske stranke dejal, da mora biti večina strnjena, kadar gre za tako ključno vprašanje, kot je reforma stanovanjske politike. Zavrnil je «skupšinske rešitve», ki predvidevajo v vsakem primeru odločilno vlogo desne ali leve opozicije. Vodstvo PSDI je najprej poslušalo poročilo predsednika skupine Orlandija in nato poslanca Ceccherinija. Sejo so prekinili in jo bodo nadaljevali jutri dopoldne, ko bodo tudi objavili resolucijo.

Podpredsednik demokristjanske skupine Zanibelli, ki se ukvarja s stanovanjskimi vprašanji, pa je mnenja, da so v komisiji izboljšali prvotno vladno besedilo. Potrdil je načelno stališče demokristjanov, da so pripravljeni na eventualne popravke, da pa mora ostati izven razprave določilo o lastnini zemljišča. Zanibelli pravi ,da so vedno iskali in da še vedno iščejo rešitve v okviru vladne večine, da pa te rešitve ne smejo biti v nasprotju z gospodarskim razvojem. Treba je upoštevati finančno tržišče, na katerem tudi temelji sistem gradnje stanovanj.

Glasilo PRI «La Voce Repubblicana» objavlja komentar, v katerem pravi, da mora vlada preživeti najmanj do izvolitve novega predsednika republike, če se noče dodati že obstoječim težavam. Še resnejše. Republikanci polemizirajo z onimi, ki šepečejo o krizi po 13. juniju v zvezi s takratnimi volilnimi izidi.

Namestnik tajnika PSIUP Valori pravi, da se levi center razbije in prihaja v krizo, vedno kadar se glede reform preide od besed k stvarnosti. Obstaja politično dejstvo, da se je KD povezala z desnico in na nesramen način ravnala s PSI.

V senatu se je danes nadaljevala razprava o zakonskem osnutku o reformi univerz, ki pa so jo morali prekiniti za 24 ur, ker se je na dveh glasovanjih izkazalo, da ni bilo prisotno zadostno število senatorjev. Dopoldne so se sestali načelniki skupin senata, ki so pod predsedstvom Fanfanija sprejeli sklep, da bodo pospešili svoje delo zato, da še v maju, ali vsaj v prvih dneh junija, odobrijo zakonski osnutek o reformi univerz.

SICILSKA MAFIJA NA ZATOŽNI KLOPI

Parlamentarna komisija napovedala delno objavo rezultatov preiskave

Nekaj dokumentov že izročenih parlamentu - Za nekatera področja bo treba preiskavo o mafiji razširiti

RIM, 12. — Na desetih tipkanih straneh — kolikor jih šteje dokument, ki so ga danes zvečer izročili časnikarjem — je parlamentarna preiskovalna komisija o mafiji zavzela stališče o zahtevah po objavi rezultatov dosedanjih preiskav. Del svojih izsledkov je komisija že izročila parlamentu, drugi del bo izročila nemudoma, za tretji del pa je sklenila, da poglobi preiskavo, obvezala pa se je, da bo tudi ta del v čim krajšem času objavila.

Kot je rečeno v dokumentu, ki so ga soglasno odobrili na današnji seji pod predsedstvom poslanca Cattaneia, parlament že razpolaga s poročili o preiskavah v zvezi s palermsko občino, s tržišči na debelo, z begom znanega mafijskega prvaka Luciana Liggia v tujino; nekatera druga poročila, ki so že izdelana, med katerimi tudi poročilo o vprašanju sodstva, pa bodo predložili zbornicam nemudoma. Za nekatere druge sektorje, kot so povezava med mafijo, javno oblastjo in politiko, vpliv mafije na področju urbanistike, prisotnost mafije v razpečevanju mamil in tihotapstvu cigaret, pa je komisija mnenja, da je treba preiskavo nadeljavati in poglobiti, tako da bi prišli do izčrpnih in tehtnih zaključkov. Površnost v tem pogledu bi namreč po mnenju komisije imela negativne posledice ter šla v račun samo tistim, ki imajo korist od pomanjkanja ugotovitev odgovornosti ter primernih ukrepov. Vsekakor pa se v tej zvezi komisija obvezuje, da bo svoje delo dokončala v čim krajšem času ter takoj nato pripravila poročilo za parlament.

Komisija, v kateri je petnajst poslancev in ravno toliko senatorjev, je daljši del dokumenta posvetila težavam, na katere je naletela pri delu. Poleg tega, da je imela komisija že po ustanovnem aktu omejene pristojnosti, je naletela tudi na premajhno sodelovanje s strani drugih državnih organov in oblasti.

Kasacijsko sodišče je medtem sklenilo, da poveri genovskemu sodišču preiskavo o umoru palermskega državnega pravdnika dr. Scaglioneja. Vse dokumente o dosedanjem poteku preiskave bodo zato poslali v Genovo, genovski sodnik pa se bo nato preselil na Sicilijo, da bi osebno vodil delovanje preiskovalnih organov.

Do današnjega sklepa kasacijskega sodišča je prišlo zaradi določbe zakonika o kazenskem postopku, ki predvideva primer, da je neko sodišče pristojno za zločin, ki ga je zakrivil ali katerega žrtev je bil neki sodnik istega sodišča. V tem primeru, pravi člen 60 zakonika, poveri kasacijsko sodišče pristojnost za zločin nekemu drugemu sodišču.

Vratuša sprejel Wodaka

BEOGRAD, 12. — Namestnik državnega tajnika za zunanje zadeve dr. Vratuša je sprejel danes generalnega tajnika avstrijskega zunanjega ministrstva dr. Walterja Wodaka, s katerim se je razgovarjal o dvostranskih odnosih in drugih vprašanjih skupnega interesa. Razgovora so se z jugoslovanske strani udeležili tudi načelnik v državnem tajništvu Nikola Mandić in drugi funkcionarji. Dr. Walter Wodak je včeraj na vabilo inštituta za mednarodno politično gospodarstvo imel v inštitutu v Beogradu predavanje o avstrijski zunanji politiki.

Tepavac v Romuniji

BUKAREŠTA, 12. — Državni tajnik za zunanje zadeve Mirko Tepavac, ki je na tridnevnem uradnem obisku v Romuniji, je včeraj popoldne obiskal metalurški kombinat v Galcu, ki proizvaja nad dva in pol milijona ton jekla. Danes si je pa Mirko Tepavac ogledal čudovite kraje v delti Donave ter se vrnil v Bukarešto.

V soboto v Vidmu antifašistična protimanifestacija

Zapisali smo že, da so videmski antifašisti sklenili preprečiti trikoloristični shod, tudi če bi ga oblasti dovolile. Zato je videmski protifašistični odbor (KPI, PSI, PSIUP, MSA, ANPI in mladina ACLI) sklenil organizirati v soboto popoldne na Trgu Venerio ob 17. uri skupno protifašistično manifestacijo.

Namen shoda je preplaviti ulice in trge in s tem praktično s prisotnostjo množic onemogočiti vsakršno zbiranje trikoloristov in njihovih škvader.

V Trstu se je sestal na izredni seji protifašistični odbor in prav tako sklenil, da se pridruži enotni manifestaciji v Vidmu. Obsodil je trikoloristični shod, ki ga prirejajo sile propadlega režima in se skrivajo pod krinko «prijateljev vojske». Ta je po odporništvu nastala zato, da brani pridobitve osvobodilnega boja, demokratične svoboščine in ustavo, ki jih jamči.

Zato pa poziva tržaški antifašistični odbor vse svoje pristaše in organizacije, ki so se mu pridružile, naj se množično udeležijo skupnega zborovanja in protimanifestacije v Vidmu.

Ob koncu seje so člani antifašističnega odbora potrdili pridružitev še nadaljnjih organizacij: Kmečke zveze, Združenja španskih borcev, «Primorskega dnevnika» in Slovenske prosvetne zveze.

DOSEŽEN KOMPROMISNI PREDLOG O EVROPSKI KMETIJSKI POLITIKI

Francija se je umaknila iz odbora za priprave monetarne skupnosti

Nadaljujejo se pogajanja o vstopu Velike Britanije v EGS

BRUSELJ, 12. — V teh dneh se v glavnem mestu «šesterice» vrše mrzlična posvetovanja na raznih ravneh o treh med seboj tesno povezanih vprašanjih: o monetarnem položaju in v tej zvezi o posledicah na tržišču s kmetijskimi pridelki in o vstopu Velike Britanije v skupnost. Položaj je izredno zapleten še zlasti zaradi francoske presenetljive odločitve, da ne bodo več sodelovali v odboru šesterice, katerega naloga je, da pripravi sporazum o monetarni uniji male Evrope

Pomemben korak naprej je bil ponoči v današnjih zgodnjih jutranjih urah dosežen glede kmetijske politike, saj so se ministri za kmetijstvo sporazumeli o novem začasnem režimu. Šlo je za vrsto tehničnih vprašanj, tako da posamezna stališča niso povsem jasna in so se med seboj prepletala. Končno so se na osnovi kompromisnega predloga italijanskega kmetijskega ministra Natalija sporazumeli, da uvedejo poseben režim za uvoz in izvoz kmetijskih pridelkov v Zapadno Nemčijo in na Holandsko v zvezi z njihovim novim nihajočim valutnim sistemom. Ti dve državi so pooblastili, da lahko uvedeta prelevmaj pri uvozu kmetijskih pridelkov v višini, za kolikor se bo zvišal kurz njih valut in izvozne premije za isti odstotek. Vendar pa bo pričel delovati ta sistem šele v primeru, ko se vrednost marke, ali florinta, zviša za več kot 2,5 odstotkov, ker so bili strokovnjaki mnenja, da manjše znižanje nima resnejših posledic za tržišče. Ministri se niso dogovorili za rok trajanja teh izrednih ukrepov, s čimer so se hoteli izogniti novim špekulacijam na škodo marke in florinta. Komisija bo preučevala položaj vsak mesec in bo poročala ministrom, ki bodo odločili, kdaj bodo ukinili navedeni ukrep.

Med nočnim zasedanjem je podpredsednik komisije Mansholt pojasnil, da gre za vse pridelke, ki so jih uredili, in da je torej tudi za sadje in zelenjavo, vino in ribolov. Ministri so se pogajali vso noč in so sprejeli sporazum ob 7.30.

Predstavnik Zahodne Nemčije je po sestanku izjavil, da ne morejo biti povsem zadovoljni, ker očitno niso drugi ministri osvojili vseh nemških zahtev. Italijanski kmetijski minister Natali pa je dejal, da so dosegli namen rešitve skupne evropske kmetijske politike in da gre očitno za ukrepe, ki naj zaščitijo dohodke kmetov v državah, kjer je prišlo do valutnih sprememb, vendar pa ne avtomatično, temveč tako, da se bodo upoštevali resnični premiki cen.

Francoska vlada pa je sklenila, da se bo umaknila iz odbora šesterice, katerega naloga je, da se pripravi sporazum o ustanovitvi monetarne evropske skupnosti. Ta sklep je vzbudil povsem razumljivo presenečenje, saj je Francija s tem praktično zavrnila delo omenjenega odbora.

Francoska vlada je imela danes zelo dolgo sejo, na kateri so poročali finančni minister Giscard D'Estaing, zunanji minister Schumann in kmetijski minister Cointat o srečanjih, ki so bila v Bruslju, oziroma o nadaljevanju pogajanj z Veliko Britanijo. Predstavnik vlade je po seji dejal, da je nemški sklep prav gotovo povzročil težave, pa čeprav so ga soglasno sprejeli. Glede kandidature Velike Britanije pa je samo dejal, da se pogajanja nadaljujejo.

Francoski finančni minister Valery Giscard D'Estaing je obrazložil včerajšnji sklep o umiku iz evropske komisije, češ da ne gre za politiko «praznega sedeža» in da bo Francija ostala v vseh mehanizmih Evropske skupnosti. Minister je dodal, da gre za enostavno zdravo pamet, ko je postalo brezpredmetno sodelovanje francoskih strokovnjakov v organizaciji monetarne zveze. Francija je pred meseci podpisala z ostalimi sporazum, da bodo zbližali valute šesterice in da bodo zmanjšali možne razlike. Pred nekaj tedni so tudi predvideli, da bo prva etapa dosežena 15. junija. Očitno pa je, da je postalo nepomembno razpravljati o enotnem denarju, ko so partnerji sklenili spremeniti tečaj svojih valut v takem obsegu, kot se to ni zgodilo niti pred ustanovitvijo EGS. Francija se torej ne umika, temveč samo ugotavlja, da je sedaj vsaka razprava o zbliževanju valut samo akademskega značaja.

V Bruslju se je šele pozno popoldne nadaljevalo zasedanje zunanjih ministrov, ki obravnavajo vključitev Velike Britanije v EGS. Do presledka je prišlo, da so omogočili francoskemu zunanjemu ministru, da se je udeležil seje francoske vlade. Kasneje so sejo ponovno prekinili in se je pričela zvečer ob 21.30 ter se bo nadaljevala vso noč.

Včeraj so krožila najprej nekatera optimistična poročila, kasneje pa je britanski predstavnik Rippon izjavil, da gre za «razgovor med gluhci». Velika Britanija je ponovno vztrajala na uvozu sladkorja, glede česar pravijo, da šesterica ne pozna položaja v prizadetih državah (Mauricio, Fuži, Tonga, Zapadna Samoa in Karaibi), kjer predstavlja izvoz sladkorja njihov edini vir dohodkov.

Iz Bonna poročajo, da je kurz dolarja rahlo narasel, saj so včeraj plačevali 3.55 marke za dolar, danes pa 3.56, seveda pa gre za občutno razliko s staro pariteto, ki

Patet Lao predlaga takojšnje premirje

VIENTIANE, 12. — Voditelj Patet Laa Sufanuvong je dal danes novo pobudo za mir v Laosu, ki jo je vladi v Vienatianu posredoval odposlanec laoške domovinske fronte Tiao Souk Vongsak. Predlogi Patet Laa vsebujejo tri točke: 1. Američani naj takoj prekinejo agresijo proti Laosu ter naj popolnoma in brezpogojno ustavijo bombardiranje laoškega ozemlja. 2. Po prekinitvi bombardiranja bodo laoške oborožene sile uvedle takojšnje premirje ter napravile konec vsem vdorom na področje, ki ga nadzoruje nasprotna stran. 3. Laoške zainteresirane strani se bodo nemudoma dogovorile o ustanovitvi začasne koalicijske vlade in o drugih vprašanjih skupnega interesa, vštevši jamstvo za popolno spoštovanje nevtralnosti laoške kraljevine na osnovi ženevskih sporazumov iz leta 1962.

Princ Suvana Fuma ni še uradno odgovoril na predloge Sufanuvonga, vendar pa ne kaže, da bi bil pripravljen nanje pristati. V vladnih krogih v Vientianu so namreč že dali vedeti, da predlogi Patet Laa «niso nič novega»

Nenni v Izraelu

TEL AVIV, 12. — Pietro Nenni je danes prispel z letalom v Izael na vabilo predsednice Golde Meir in izraelske vlade. Na letališču ga je pozdravil generalni tajnik laburistične stranke Aire Eliav. Novinarjem je Nenni dejal, da je že dalj časa želel obiskati Izrael in da mu je to šele sedaj uspelo. Na vprašanje novinarjev, če se je pred odhodom sestal z ministrom Morom, je Nenni odgovoril, da ni bilo časa, ker je Moro zelo zaposlen v Bruslju, da je bil vedno v dobrih stikih z njim in da dobro pozna italijansko stališče glede vprašanj bližnjega vzhoda.

30 let glasila Osvobodilne fronte

LJUBLJANA, 12. — Jutri bo trideset let, odkar je «Slovenski poročevalec» postal glasnik Osvobodilne fronte slovenskega naroda, medtem ko je prva številka časnika izšla že julija 1938. Ljubljansko «Delo», ki je naslednik «Slovenskega poročevalca», bo objavilo ob tej priliki v jutrišnji izdaji faksimile prve in zadnje strani številke, ki je izšla na osvobojenem ozemlju 17. oktobra 1944.

V Bruslju se nadaljuje zasedanje zunanjih ministrov šesterice o vključitvi Velike Britanije v Evropsko gospodarsko skupnost. Na sliki: francoski zunanji minister Maurice Schumann (na desni) in britanski minister za evropska vprašanja Geoffrey Rippon med odmorom zasedanja

Obmejna izmenjava med Albanijo in SFRJ

Učenci iz Debra so obiskali gimnazijo v Peškopeji

SKOPJE, 12. — Mejni prehod med Jugoslavijo in Albanijo — Blato pri Debru — ki so ga zaprli pred več kot 25 leti, so včeraj ponovno odprli. In to na zelo nenavaden način. Preko tega mejnega prehoda je namreč odpotovala na krajši obisk v Albanijo skupina sto učencev debarske gimnazije. Učenci iz Debra so šli preko meje brez potnih listov ali drugih dokumentov, samo z dijaškimi knjižicami.

Skupina učencev, ki je s tem nekako simbolično na novo odprla mejni prehod, bo za nekaj dni gost albanske gimnazije «Demir Gassi» v mestu Peškopeja. Po tem obisku bodo prišli na obisk v Debar otroci iz Albanije.

Rekli smo, da je to simbolično odpiranje mejnega prehoda. V Debru se že govori o tem, da bi prebivalci Debra sodelovali s prebivalci mesteca Peškopeje na drugi strani meje. Pripravlja se tudi uradno vabilo kulturnim in javnim delavcem Peškopeje, da bi prisostvovali svečani otvoritvi novega doma kulture v Debru v začetku prihodnjega meseca.

SEJA IZVRŠNEGA SVETA SFRJ

Poročilo guvernerja o monetarnem položaju

Zvezni tajnik za notranje zadeve o delu varnostne službe

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 12. — Zvezni izvršni svet je na današnji seji sprejel poročilo guvernerja Narodne banke dr. Ive Perišina o monetarnem položaju na svetu in o ukrepih, ki jih je Narodna banka skupno z zveznimi organi sprejela v zvezi z valutnimi spremembami. Zvezni izvršni svet je poveril Narodno banko, da skupno z ustreznimi zveznimi organi nadalje spremlja vse monetarne spremembe. Sklenil je nadalje da se zainteresirana gospodarska podjetja prek zvezne gospodarske zbornice čim prej seznanijo z vsemi pozitivnimi in negativnimi posledicami povečanja vrednosti, oziroma uvedbe nihajočih tečajev nekaterih valut.

Na isti seji se je zvezni izvršni svet seznanil s problemi mamilomanije, ilegalnim prometom in proizvodnje mamil ter ukrepi ki se predvidevajo za preprečevanje tega negativnega pojava. Zvezni izvršni svet je sprejel predlog da se v zvezni upravi ustanovi stalni organ, ki bo spremljal gibanje tega pojava in skupno z organi republik, pokrajin, zveznimi organizacijami (zavod za zdravstveno zaščito) sprejel ustrezne ukrepe.

Zvezni tajnik za notranje zadeve Radovan Stijatić je v izjavi tisku ob 27-letnici ustanovitve varnostne službe ugotovil, da je politični položaj na svetu tak, da malim in srednjim državam stalno grozi nevarnost, da se napadalne imperialistične sile vmešajo v njihove notranje zadeve. Jugoslavija je še posebno zaradi svoje neodvisne in neuvrščene politike, svojega samoupravnega socialističnega sistema in zemljepisnega položaja objekt stalnega zanimanja in raznih manevrov obveščevalnih služb. Stijatić je poudaril, da je prav zadnje čase zabeležena povečana dejavnost sovražnega delovanja in propagande proti samoupravni socialistični Jugoslaviji, bratstvu in enotnosti ter ugledu Zveze komunistov. Ugotovil je, da si je varnostna služba s svojo dosedanjo borbo proti sovražnemu delovanju priborila dragocene izkušnje. Pogostoma pa za borbo proti sovražnemu delovanju ne zadostuje samo dobro opremljena in izkušena varnostna služba, zato je potrebno, da vsi državljani povečajo svojo budnost in nudijo ustrezno podporo in pomoč organom varnostne službe v njihovem odgovornem in napornem delu.

BOŽO BOŽIC

MOSKVA, 12. — Sovjetska zveza je danes odobrila novo pariteto rublja v odnosu do marke in florinta. 100 mark velja sedaj 25 rubljev 57 kopejk, namesto 24 rubljev 74 kopejk. Odnos do ameriškega dolarja pa se ni spremenil.

Neuspel poskus udara v Argentini

Zaroto je vodil desničarski general v pokoju

BUENOS AIRES, 12. — V Argentini so odkrili desničarsko zaroto za strmoglavljenje režima predsednika Lanussa. Vlada je izdala ukaz, da aretirajo generala v pokoju Eduarda Rafaela Labanca, ki naj bi zaroto vodil. Druge štiri visoke častnike, od katerih so trije v pokoju, so že aretirali. Po izjavah vladnih glasnikov je bil poskus drznega udara povsem zatrt.

Že v zadnjih tednih so se v Buenos Airesu čule govorice, da so desničarski in nacionalistični krogi izrazjo nezadovoljni zaradi politike predsednika Alejandra Lanussa, ki je napovedal obnovitev argentinske demokracije ter preklic prepovedi delovanja vsem političnim strankam, vštevši peronistom. V tej zvezi je minister za notranje zadeve Arturo Mor Roig že začel razgovore s predstavniki strank, ki naj bi jih ponovno reorganizirali.

Stranke so v Argentini prepovedali leta 1966, ko je vojska odstavila predsednika Artura Ilia ter na njegovo mesto postavila generala Carlosa Ongania. Ta je vladal do lani, ko je padel v nemilost vojske, ki ga je odstavila ter postavila na oblast drugega generala, Roberta Levingstona. Tudi ta se je kmalu zameril vojski, tako da je marca lani prevzel predsedstvo general Lanusse. Ob ustoličenju je Lanusse izjavil, da bo obnovil ustavno demokracijo ter sklical volitve ,po katerih naj bi spet ustanovili vlado civilistov.

Poziv na predsednika Nixona za uvedbo preiskave o grozodejstvih ameriških vojakov v Indokini

Posebna komisija naj preveri trditve nekega povratnika o pokolu v vasici Truong Hanh, kjer so čete ZDA ubile od 30 do 60 civilistov

NEW YORK, 12. — Neka ameriška skupina je pozvala predsednika Nixona, naj nemudoma ustanovi posebno komisijo, ki naj vodi preiskavo o ameriških zločinih v Vietnamu. Komisijo bi morali ustvariti po vzorcu «komisije Warren», ki jo je ustanovil bivši predsednik Lyndon Johnson po umoru predsednika Kennedyja.

Pacifisti, ki pripadajo novoustanovljeni skupini «državljani za preiskavo o ameriških vojnih zločinih v Indokini», so sklenili, da se obrnejo neposredno na Nixona, potem ko je Pentagon dal vedeti, da ne bo uvedel preiskave o pokolu, o katerem je pred nekaj dnevi poročal neki povratnik iz Vietnama, 23-letni bivši narednik pehote Danny Notley. Notley, ki sedaj študira na državni univerzi v Minnesoti, je pred posebno komisijo kongresa med zadnjimi pacifističnimi demonstracijami v Washingtonu poročal o pokolu, katerega se je sam udeležil 18. aprila 1969 v južnovietnamski vasi Truong Hanh. Vojaki 11. pehotne brigade divizije «Americal» (ki ji je pripadal tudi zloglasni poročnik Calley) so tu umorili najmanj 30 do 60 civilistov, med katerimi veliko žensk in otrok. Bivši narednik je trdil, da so pokol ukazali, da bi maščevali smrt nekega podčastnika, ki ga je razstrgala mina.

Po Notleyevih trditvah je Pentagon tudi ob tej priliki ukazal «štetje trupel», ki so jih potem dali v obračun sovražnikovih zgub, tako da bi bil ta vedno v korist Američanov. Ukaz o štetju trupel pred akcijo pa velja v Vietnamu kot nekakšno ščuvanje k ubijanju civilistov kot edinemu načinu za zadovoljitev častnikov, ki se tako v svojih poročilih ponašajo z vojaškimi uspehi.

Po Notleyevih izjavah je obrambno ministrstvo preučilo zadevo ter sklenilo, da ne uvede o tem pokolu nobene preiskave. Pentagon sicer ni demantiral trditev bivšega narednika, pač pa je po glasniku izjavil, da bi vojaška sodišča ne mogla kaznovati krivcev, ker so ti že odslužili vojaški rok in torej ne spadajo več v kompetenco vojaških oblasti.

Pacifistična skupina, ki se zavzema za preiskavo o vojnih zločinih, je to tezo Pentagona označila kot «nemoralni juridični izgovor», ki nasprotuje splošnim načelom, sprejetim v Nürnbergu, ter sklenila, da se obrne naravnost na predsednika Nixona. Po zadržanju šefa Bele hiše ob primeru poročnika Calleya pa ni verjeti, da bi Nixon pobudo sprejel.

ODGOVOR PODPREDSEDNIKA DEŽELNE VLADE ENZA MORA

Deželna vlada zahteva prepoved «trikoloističnega» zborovanja

Odbor bo posredoval pri vladnem komisarju Cappelliniju, videmskem prefektu in notranjem ministru Restivu - «Vojska je prispevala k osvobodilnemu boju v Italiji in proslavljati jo smejo samo demokratične sile, ki so osnovale CLN» - Odobren zakon o preučevanju vzrokov onesnaževanja okolja

Deželna vlada bo zahtevala pri pristojnih krajevnih državnih oblasteh, in tudi pri notranjem ministrstvu, naj prepovejo «trikoloristično» manifestacijo, ki so jo desničarski krogi napovedali za soboto. Tako je zagotovil, na vprašanja svetovalcev KPI, PSI, PSIUP, PSDI, SSL, MF in ločeno tudi KD, podpredsednik deželnega odbora socialist Enzo Moro na včerajšnji seji deželnega sveta.

Moro se je pridružil mnenju podpisnikov skupne interpelacije, da se trikoloristična manifestacija lahko izrodi in zadobi fašistični značaj. Zato bo deželna vlada zahtevala pri deželnem komisarju dr. Cappelliniju, videmskemu prefektu in notranjemu ministru Restivu, naj sobotni shod prepovejo.

Moro je nato v imenu odbora ocenil način, kako so videmski desničarji skušali zakrinkati škvadristični shod. Kot znano je zborovanje organiziral samozvani odbor «prijateljev vojske». Moro je k temu dodal, da ima vojska v ustavi določene naloge za zaščito republike, ki sloni na osvobodilnem boju italijanskega odporništva. Moro je dejal, da je veliko število italijanskih vojakov, ki so izšli iz ljudstva, bilo v partizanskih enotah in da je sploh vojska dala velik prispevek odporništvu. Prav zato pa italijanske oborožene sile ne potrebujejo takih prijateljev in jih lahko proslavljalo samo tiste sile, ki so zares demokratične, se pravi stranke, ki so bile članice osvobodilnih odborov CLN.

V imenu podpisnikov obeh interpelacij sta izrazila svoje zadovoljstvo senator Pellegrini (KPI) in svetovalec Bianchini (KD).

V nadaljevanju seje so svetovalci razpravljali o podpori 50 milijonov lir za tri leta, ki jo bo dežela izdala za preučevanje vzrokov in posledic onesnaževanja okolja v naši deželi.

Poročevalec o zakonskem osnutku Cocianni (KD) je v začetku svojega uradnega uvoda omenil splošni ekološki problem v Furlaniji-Julijski krajini, kar zahteva prvenstveno zavzemanje dežele in pristojnih organov, da se odslej preprečijo vse oblike onesnaževanja voda, zraka in okolja na sploh.

Kaj predvideva zakon? V bistvu gre za podporo študijskim ekipam, ki bodo analizirale stanje onesnaževanja voda, zraka in okolja v naši deželi, vzroke in posledice ter izdelale nekaj predlogov, kako naj se vzroki tega zastrupljanja v kali zatrejo. Delo teh študijskih ekip bi moralo trajati približno tri leta in za tri leta bo dežela izdala po 50 milijonov lir.

Ustanovljen bo tudi poseben odbor, ki bo predloge preučil, jih strnil v obliki upravnih aktov in jih predložil deželnemu odboru.

V razpravo je poseglo sedem svetovalcev. Misovec Morelli je bil mnenja, da je znesek za tako nalogo premajhen. Predlagal je, naj bi dežela podprla težnje občinskih uprav, da na svojem ozemlju uredijo naprave za upepeljevanje smeti.

Komunist Bosari je takoj pripomnil, da o onesnaževanju govorijo že vsi, ker je ekologija postala pravcata moda, da so pa v resnici potrebni koreniti posegi. Ti pa morajo biti usklajeni v splošnem deželnem gospodarskem načrtu. Potrebna je torej radikalna in koordinirana akcija, ne pa občasni posegi, ki so neučinkoviti.

Demokristjanski svetovalec Sergio Coloni je tudi sam bil mnenja, da stvari ne morejo ostati na mrtvi točki. Rešiti je treba človeka in naravo, ki ga obdaja, ker je to življenjski problem današnjih dni. Dejal je, da politična volja obstaja in da je treba sklepe proti onesnaževanju vključiti v urbanistični načrt dežele Furlanije - Julijske krajine.

Coloni je nadalje omenil nujnost, da se nekateri ukrepi koordinirajo vsaj na meddeželni ravni. Omenil je primer sodelovanja s Slovenijo, kar zadeva onesnaževanje voda Timava.

Ostre pomisleke je izrekel furlanski avtonomist Di Caporiacco, medtem ko je socialproletarec Rizzi zahteval, naj se dokaže politična volja, ker je treba odločno zaustaviti makroskopične primere onesnaževanja. Zadnji je spregovoril Trauner, nakar so glasovali. Zakon je deželni svet odobril z veliko večino glasov.

Program obiska delegacije SZDL

Delegacija republiške konference SZDL Slovenije pod vodstvom predsednika Janeza Vipotnika pride danes na dvodnevni uradni obisk k deželnemu odboru PSI. Politični pogovori se bodo pričeli danes ob 10. uri v Trstu ter se nadaljevali na delovnem kosilu v Hotel de la Ville. Popoldne bo delegacija obiskala neko veliko industrijsko središče v naši deželi. Ob 18. uri se bo v Sovodnjah pogovarjala z občinskimi predstavniki Kmalu po 19. uri se bodo gostje srečali z voditelji goriške federacije PSI, takoj nato pa s predstavniki slovenskih komisij stranke v Gorici in Trstu.

V petek ob 10. uri se bo delegacija SZDL Slovenije v Vidmu srečala s predstavniki federacij iz Vidma in Pordenona, opoldne pa z deželnim izvršnim odborom PSI ter z deželnimi odborniki. Po obedu v Tricesimu se bosta delegaciji ponovno sešli v Trstu ter bosta v večernih urah objavili skupno poročilo o obisku.

Prekinitve dela v «Italcantieri»

Uradniki ravnateljstva «Italcantieri» so včeraj in predvčerajšnjim stavkali tri ure. Šli so s piščalkami na ulice, da bi opozorili javnost na svoja vprašanja, ki jih lahko strnemo v nekaj točk: 1. ureditev organikov; 2. odprava nočnih izmen (za delavce);3. boljše pogoje na delovnem mestu (za delavce: prevoz z dela in na delo) itd.

Zahteve so uradniki in delavci «Italcantieri» postavili skupaj na pogajanjih, ki zadevajo štiri središča: ladjedelnice v Genovi, Tržiču in Castellamare di Stabia pri Neaplju ter ravnateljstvo v Trstu. Pred nekaj dnevi so se pogajanja razbila. Tedaj so sindikati kovinarjev sklenili organizirati za 12 ur razčlenjenih stavk, načeloma poldrugo uro dnevno, do 21. maja.

V ponedeljek so stavkali po dve uri. Tedaj so organizirali sindikalna zborovanja, da bi delavce in uradnike seznanili z nameni boja.

«Vrh» leve sredine pri dr. Berzantiju

Sinoči se je pozno zvečer zaključilo srečanje predstavnikov deželne levosredinske koalicije pri predsedniku deželnega odbora Berzantiju. Namen sestanka je bil zaključiti «preverjanje» programske vsebine deželne uprave do deželnih volitev, ki bodo prihodnje leto.

Govorilo se je, da bodo po seji izdali skupno sporočilo, a ga do zaključka redakcije nismo prejeli.

ZA PODROČJE OD SV. IVANA DO LONJERJA IN KATINARE

RAZGIBANA PRVA SEJA KONZULTE PRI SV. IVANU

Šovinistični izpad predsedujočega socialdemokrata, ko je Miljač (SSL) začel govoriti v slovenščini — Komunisti zahtevajo, naj bo na prihodnji seji prisoten tolmač za slovenščino — Za predsednika izvoljen Švara (KPI)

Sinoči se je prvič sestala svetoivanska konzulta, v kateri so predstavniki raznih političnih strank od Sv. Ivana, iz Lonjerja, Podlonjerja in s Katinare. Med njimi so tudi štirje Slovenci: trije za KPI (Barovina, Pečar, Čok) in eden za Slovensko skupnost (Miljač). Seja je bila izredno razgibana in prišlo je tudi do dveh spopadov, ki pa nista onemogočila nadaljevanja seje.

Začasno je seji predsedoval najstarejši svetovalec predstavnik PSDI Angelelli, ki je takoj dal besedo občinskemu odborniku Viginiju. Ta je kratko orisal, kakšno naj bi bilo delovanje konzulte in kako naj bi konzulta služila povezovanju med krajevnim prebivalstvom in občinsko upravo za hitrejše izvajanje vseh sprememb in izboljšav, ki so potrebne v posameznih okrajih. Za odbornikom Viginijem so povprašali za besedo voditelji posameznih političnih skupin. Prvi je spregovoril predstavnik KPI Švara, ki je orisal podrobno delo in program, za izvedbo katerega naj bi skrbela konzulta. Poleg posameznih zahtev za popravilo cest, razsvetljave in odstranitev raznih drugih pomanjkljivosti v okraju, je Švara poudaril važnost antifašizma vseh uradnih organov v sedanjem napetem političnem trenutku in vztrajal, da mora tudi konzulta skrbeti za odpravo vseh diskriminacij, katerih so še vedno žrtve Slovenci v posameznih okrajih. Pri tem je zahteval, naj bi bil že na drugi seji konzulte navzoč uradni prevajalec, za katerega naj poskrbi občinska uprava. Predsednik Angelelli je skušal prekiniti Švaro, ki pa je s pristankom vseh ostalih zaključil svoj govor. Po krajšem govoru predstavnika PSI Stefanija in predlogu komunista Barovine naj bi bil Švara predsednik, je spregovoril predstavnik Slov. skupnosti Miljač. Pozdravil je v slovenščini, kar je nekatere razburilo. Predsednik Angelelli ga je takoj prekinil in zahteval naj nadaljuje v italijanščini. Ker Miljač tega ni storil je prišlo v dvorani do splošnega prerekanja, med katerim je Angelelli zapustil dvorano. Med publiko je bilo slišati vzklike: «Ven s fašisti.» Ko se je ozračje nekoliko pomirilo je na prošnjo svetovalcev Miljač zaključil svoj govor in ga strnjeno obnovil v italijanščini. V diskusijo so še posegli Pasquinelli (KD), Vanon-Francova (PSIUP) in Alessi (PLI). Do daljše diskusije je spet prišlo, ko je socialist Stefani postavil vprašanje o tem, če se lahko ločita funkciji predsednika konzulte in županovega namestnika.

Ob zaključku seje je predsedujoči Švara, ki je po odhodu Angelelija vodil sejo, razdelil glasovnice za izvolitev predsednika. Po dva glasova sta prejela predstavnik PLI Alessi in že odsotni socialdemokrat Angelelli (PSDI), tri glasovnice so bile bele, enajst glasov pa je dobil Švara in bil izvoljen.

Svetovalci so se že začeli razhajati, ko je prišlo do drugega neljubega incidenta. Med občinstvom je bil namreč tudi oče znanega škvadrista Scarpe, ki je nenadoma začel vpiti da je bila izvolitev predsednika že vnaprej določena, nakar je še začel psovati navzočega komunističnega občinskega svetovalca Rossettija. Spet so vsi začeli vpiti, medtem ko so nekateri odstranili izzivača iz dvorane.

Konzulta se bo spet sestala čez dva tedna. Na drugi seji bodo obravnavali podrobnejše probleme. Medtem bi občinska uprava morala sprejeti zahtevo naj bi bil navzoč uradni prevajalec.

Predavanja

Danes, 13. t. m. ob 19. uri bo v Nemškem kulturnem klubu dr. Riccardo Slager predaval o Keplerju ob 4. stoletnici njegovega rojstva. Predvajali bodo tudi dva dokumentarca «Johannes Kepler» in «Sterne und Sternsysteme».

Slovensko gledališče v Trstu

V nedeljo, 16. t. m. ob 20.30 v kinodvorani v BAZOVICI

v torek, 18. t. m. ob 20.30 v kinodvorani v ŠKEDNJU

Vitaliano Brancati

RAFFAELE

(komedija v treh dejanjih s prologom)

Šolske vesti

Učenci slovenske šole na Katinari prirejajo v soboto, 15. t. m. ob 18. uri v šolskih prostorih **prireditev s pestrim sporedom.** Učenci in učitelji vljudno vabijo starše ter vse prijatelje naše mladine.

SLOVENSKO GOSPODARSKO ZDRUŽENJE
za Furlanijo - Julijsko krajino

sklicuje

REDNI OBČNI ZBOR

ki bo 16. 5. 1971 ob 8.30 v prvem in ob 9.30 v drugem sklicanju v dvorani tržaške Trgovinske zbornice (Ul. S. Nicolò 5), z naslednjim dnevnim redom:

1. izvolitev predsednika občnega zbora
2. poročila
3. pozdravi in diskusija
4. spremembe statuta
5. volitve
6. razno

PREDSEDSTVO

Včeraj - danes

Danes, četrtek, 13. maja
SERVACIJ

Sonce vzide ob 4.37 in zatone ob 19.26. Dolžina dneva 14.49. Luna vzide ob 23.02 in zatone ob 6.08.

Jutri, petek, 14. maja
BONIFACIJ

Vreme včeraj: najvišja dnevna temperatura 27,2, najnižja 18,7, ob 19. uri 21,8 stopinje, zračni tlak 1015,9 rahlo pada, veter 4 km na uro, jug, vlaga 58-dostotna, nebo 3/10 pooblačeno, morje skoraj mirno, temperatura morja 15,7 stopinje.

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

12. maja 1971 se je v Trstu rodilo 8 otrok, umrlo pa je 13 oseb.

Umrli so: 59-letni Luciano Cossutti, 60-letni Lionello Vidimari, 62-letni Carlo Bukavec, 46-letna Aurezia Filipaz por. Saule, 74-letna Giovanna Dobrovoljec vd. Gallopin, 64-letni Fortunato Furlan, 71-letna Antonietta Buda, 74-letni Giuseppe Corazza 85-letni Nicolò Donato, 73-letni Giovanni Lonzari, 86-letna Matilde Sussig, 85-letna Giustina Ferfoglia vd. Tiziani, 84-letni Marco Ulcigrai.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 13. do 16. ure)

Blasoletto, Ul. Roma 16, Davanzo, Ul Bernini 4, Al Castoro, Ul Cava na 11, Sponza, Ul. Montorsino 9 (Rojan).

Slovensko gledališče v Trstu
Kulturni dom

GOSTOVANJE DRAME S N G IZ MARIBORA

Jean Anouilh

ARDELÈ ALI MARJETICA

Prevedla: Radojka Vrančič
Scenograf: Sveta Jovanovič
Kostumograf: Vlasta Hegedušič
Režiser: ALEŠ JAN

V soboto, 15. t.m. ob 21. uri (Abonma premierski, red A in mladinski v četrtek)
v nedeljo, 16. t. m. ob 16. uri (Abonma red B — nedeljski popoldanski), okoliški in mladinski v sredo)

Zaradi združitve abonmajev in nujne nove porazdelitve sedežev, vljudno prosimo vse abonente, ki si predstave ne nameravajo ali ne morejo ogledati da nam to čimprej, vsekakor pa najkasneje do četrtka, sporočijo na tel. 734265 od 12. do 14. ure.

GLASBENA MATICA — TRST

V sredo, 19. maja 1971 ob 17. uri v veliki dvorani Kulturnega doma

KONCERT

MLADINSKEGA ZBORA RTV LJUBLJANA

Dirigent MATEVŽ FABIJAN

Spored obsega vrsto umetnih in narodnih pesmi, med njimi tudi pesmi primorskih skladateljev
Vrabec: Jutranja
Kogoj: Metuljček
pa še priljubljene priredbe narodnih: Na Gorenjskem je fletno, Pojdam u Rute, Bom šou na puanince itd.

Obisk koncerta priporočamo zlasti osnovnošolski in srednješolski mladini.
Vstopnina za dijake 200 lir in za odrasle 500 lir.

P.d. «Ivan Cankar»

se bo v petek, 14. t.m spomnilo 95-letnice rojstva Ivana Cankarja. Ob tej priložnosti bo društvo imelo v gosteh Rudija Höhna iz Nove Gorice, ki bo ob spremljavi diapozitivov in s sodelovanjem recitatorja govoril o temi

IVAN CANKAR IN MODERNA

Prireditev bo ob 20.30 v društvenih prostorih.

Vljudno vabljeni!

Amaterski oder
Prosek - Kontovel

V nedeljo, 16 maja ob 20. uri v Finžgarjevem domu na Opčinah

Norman Krasna

DRAGA RUTH

Veseloigra v šestih slikah

Vljudno vabljeni!

TABORNIKI RMV

priredijo v soboto, 15. t. m. v Nabrežini

TABORNI OGENJ

Zbirališče ob 19. uri v Nabrežini pred p.d. Igo Gruden.

Vabljeni so vsi sedanji in bivši člani in članice ter prijatelji naše organizacije.

Srečno!

POTOVALNI URAD AURORA
priredi v soboto, 15. in v nedeljo, 16. maja

IZLET NA RAB

Odhod iz Trsta v soboto ob 13.30.

Informacije in vpisovanje pri potovalnem uradu AURORA, Ul. Cicerone 4, tel. 29-243.

Izleti

Prosvetno društvo Ivan Grbec v Škednju priredi v četrtek, 20. t. m izlet v Benetke. Vpisovanje za izlet je vsak dan od 17 do 19. ure v društvenih prostorih Prosimo interesente, da pohitijo z vpisovanjem.

P. d. «Vesna» priredi v nedeljo, 23. t.m. izlet k Pritvičkim jezerom. Vpisovanje in informacije v baru Ljudskega doma in v mali dvorani «A Sirk» vsak večer od 20. do 23 ure.

Prosvetno društvo France Prešeren iz Boljunca priredi v nedeljo, 23. maja t. l. izlet v dolino Trente do izvira Soče. Cena izleta s kosilom 3.000 lir. Vpisovanje pri Slavi Slavec in Gabrijeli Žerjal.

SPDT organizira v nedeljo, 16. maja izlet z osebnimi avtomobili na Jelenk nad Idrijo. Odhod ob 7 z Oberdankovega trga ali ob 9. iz Idrije z avtobusne postaje.

SLOVENSKA PROSVETNA ZVEZA

vabi na

BALETNI POPOLDAN

ki bo danes, 13. maja 1971 ob 16. uri v Kulturnem domu v Trstu

BALETNA PRAVLJICA

LEPOTICA IN ZVER

v izvedbi baletnega studia mladinskega gledališča Piran

koreografija: Lidija Pogačar
scena in kostumi: J. Lenassi
izbor glasbe: Ana Fink

Vstopnice po 300 lir. Naročite jih lahko po tel. 734265 na upravi SG, Kulturni dom, Ul. Petronio 4 od ponedeljka dalje od 12. do 14. ure.

Gledališča

VERDI

V petek ob 21. uri bo na sporedu 8. koncert spomladanske simfonične sezone, ki ga bo dirigiral Mario Rossi. Na sporedu bo v prvi tržaški izvedbi Stravinskega skladba «Les noces» za orkester, zbor, vokalne soliste in štiri pianiste.

V prvem delu bo na sporedu Rossinijeva simfonična suita «Le Roi des gourmets», ki je prav tako nova za Trst, ter simfonični poem «Don Giovanni» Richarda Straussa.

Prodaja vstopnic se nadaljuje.

POLITEAMA ROSSETTI

«Le Maldobrie» Lina Carpinterija in Mariana Faragune se bodo po uspešni turneji po Jugoslaviji povrnile na oder Politeama Rossetti jutri ob 20.30.

Predstava v režiji Francesca Macedonia in s scenami Sergia d'Osma bo na sporedu še v soboto in nedeljo popoldne.

LJUDSKI DOM (Krožek Rinaldi)

Gledališki krožek ARCI bo nudil v soboto, 15. in v nedeljo, 16. t.m. dve predstavi Daria Foja in gledališča «La Comune»: «Morte accidentale di un anarchico» in «Tutti uniti tutti insieme: ma scusa quello non è il padrone?».

«Morte accidentale» govori o smrti nekega ameriškega anarhista, ki je padel iz uradov državnega pravdništva in o vsem ozadju njegove smrti. Izključno zaradi scenskih potreb in kostumov je Dario Fo ambientiral dogodek v Italiji naših dni. Predstava je povsod po Italiji bila deležna velikih uspehov.

«Tutti uniti», v kateri nastopa Franca Rame, pripoveduje o delavskih bojih od 1911 do 1922. Tudi to delo je bilo povsod zelo dobro sprejeto.

Predstave bodo v Ljudskem domu v Ul. Madonnina 19 v soboto ob 20. uri «Morte accidentale» in v nedeljo ob 17. uri «Tutti uniti».

Razstave

V galeriji Tergeste v Ul. Battisti št. 23 razstavlja do 19. t.m. Ciro Agnetti.

V galeriji Torbandena je razstava del slikarja Lucia Saffara.

V galeriji Barisi bo od 15. do 24. t. m. razstava Rosselle Titz.

V mestni galeriji v Piranu je do 23. t.m. odprta razstava na temo «Knjiga — most med narodi». Kulturni spomeniki slovenske obale, Arhivske znamenitosti starega Pirana.

V umetnostni galeriji «La Lanterna» v Ul. S Nicolò 6 bo razstavljal od 15. do 28. maja Antonio Giacci.

Darovi in prispevki

Ob prazniku 1. aprila darujejo Aljoša Čok in «klapa» 1.000 lir za pustni odbor v Boljuncu.

Ob obletnici pokojnega Antona Pečarja darujejo pokojnikove sestre 3.000 lir za Dijaško matico.

Josip Sancin iz Doline št. 95 daruje 5.000 lir za šolo-spomenik NOB v Cerknem.

Namesto cvetja na grob pokojnega Bruna Batiča daruje sekcija KPI Lonjer-Katinara 2000 lir za Dijaško matico, 2000 lir za «Delo» in 2000 lir za Primorski dnevnik.

Kino

Nazionale 14.00 «Una donna tutta nuda». Ira Fürstenberg, Gerard Blain. Technicolor. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Fenice 16.00 «Il clan del terrore». Technicolor.
Eden 16.00 «Indagine su un cittadino al di sopra di ogni sospetto». Gian Maria Volonté, Florinda Bolkan. Technicolor. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Grattacielo 16.00 «I turbamenti di una principiante». Chantal Renaud, Daniel Ouinet. Technicolor. Prepovedano mladini pod 18 letom.
Excelsior 16.00 «L'ultimo omicidio». Alain Delon, Ann Margret, Van Heflin, Jack Palance, Tony Musante. Črnobeli film. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Ritz 16.00 «Una messa per Dracula». Christopher Lee. Linda Hayden. Technicolor Prepovedano mladini pod 18. letom
Alabarda 16.30 «Anonimo veneziano», Florinda Bolkan, Tony Musante. Technicolor Prepovedano mladini pod 14 letom
Filodrammatico 16.30 «America così nuda così violenta». Film Sergia Martina. Colorscope. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Aurora 16.30 «Vamos a matar companeros». Franco Nero, Thomas Milian. Technicolor.
Impero 16.30, zadnja ob 21.45 «Waterloo». Rod Steiger. Technicolor.
Cristallo 16.30 «Il trionfo della casta Susanna», Lando Buzzanca. Technicolor-Cinemascope. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Capitol 16.00, zadnja predstava ob 22. uri. «Il gatto a nove code». Karl Malden. Technicolor. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Moderno 16.00 «Quando le donne avevano la coda». Giuliano Gemma, Senta Berger. Technicolor. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Vittorio Veneto 16.30, zadnja ob 21.45 «La confessione». Yves Montand, Simone Signoret. Film Coste Gavrasa.
Ideale 16.00 «Cavalcarono insieme». James Stewart, Richard Widmark. Technicolor.
Astra 16.30 «I due nemici», Alberto Sordi, David Niven. Technicolor.
Abbazia 16.00 «Nudisti all'isola di Syit». Horst Tappert, Renate Von Hol. Technicolor. Prepovedano mladini pod 18. letom.

KINO «IRIS» PROSEK

predvaja danes ob 19.30 cinemascope barvni dramatični film:

LA BATTAGLIA DELL'ULTIMO PANZER

Igrajo: Gay Madison in drugi

KINO NA OPČINAH

predvaja danes ob 18. uri barvni film:

I DIAVOLI DEL MARE

Igrajo: James Franciscus in drugi

Izlet «Primorskega dnevnika» v AVSTRIJO

Izletnike, ki so se vpisali za potovanje v Avstrijo, prosimo, da najkasneje do 15. t.m. poravnajo zadnji obrok.

Ljudska prosveta

Prosvetno društvo «Kraški dom» Repentabor, priredi danes, 13. t.m. ob 21 uri v Križmanovi dvorani v Velikem Repnu večer o «Kraški obleki» s predvajanjem in prikazovanjem številnih barvnih diapozitivov Maria Magajne.

Vljudno vabljeni!

SOŽALJE

Sekcija KPI Lonjer-Katinara izreka svojcem iskreno sožalje ob smrti Bruna Batiča

12. maja je po dolgi bolezni za vedno zapustil svoje drage

GIOVANNI LONZARI

Pogreb bo v petek, 14. maja ob 15.45 iz kapele glavne bolnišnice v cerkev na Katinari.

Žalostno vest sporočajo **žena Marija, hčerka Lidia z možem Ucijem in sorodniki.**

I.T Funebri, Via Zonta 3, tel 38006

Zapustil nas je naš dragi

BRUNO BATIČ

Pogreb bo danes, 13. t. m. ob 15.30 iz mrtvašnice glavne bolnišnice v cerkev na Katinari.

Žalujoči družini Batič in Glavina ter drugo sorodstvo

Trst, Lonjer, Katinara, 13 maja 1971.

Ob tragični smrti

BRUNA BATIČA

se prijatelji pridružujejo žalovanju svojcev.

UGODNO MNENJE KOMISIJE ZA PRORAČUN POSLANSKE ZBORNICE

Nadaljnjih 100 milijard «Skladu za Trst» za izredne posege v razdobju 1972-82

Po mnenju posl. Belcija in pokrajinskega tajnika KD Colonija, bi morali glavna sredstva iz sklada porabiti za gradnjo cestnih in železniških povezav tržaškega pristanišča z zaledjem

Komisija za proračun poslanske zbornice je izrekla svojo ugodno mnenje za podaljšanje «Sklada za Trst». Ukrep, ki sta ga z zakonskim osnutkom predlagala poslanca Belci in Bologna, bo sedaj morala dokončno proučiti komisija za ustavne zadeve. «Parlamentarni postopek za podaljšanje veljavnosti «Sklada za Trst» — je izjavil podtajnik za zunanjo trgovino poslanec Belci — je tako opravil najpomembnejše etape s tem, da mu je komisija za ustavne zadeve zbornice priznala značaj normalne zakonodajne spremembe, ki jo je treba vnesti v deželni statut, z zahtevo po preučitvi ukrepa na zakonodajnem zasedanju in z ugodnim mnenjem komisije za proračun. Lahko se predvideva, da so bili najvažnejši koraki tako izvršeni in utemeljeno se lahko upa, da bo ta bistveni ukrep lahko kmalu odobren.»

Zakonski osnutek poslanca Belcija in Bologne predvideva nadaljnjih 100 milijard lir za razdobje od junija 1972 do junija 1982.

V zvezi z ugodnim mnenjem, ki ga je izrekla komisija za proračun poslanske zbornice, je poslanec Belci dejal, da ta finančna razpoložljivost za obdobje enega desetletja postavlja tržaškim političnim silam, ki odločajo o njenem izkoriščanju nalogo strogega in dalekosežnega načrtovanja. «Po moji sodbi — je dejal Belci — je treba skrbno preučiti obstoječe instrumente za gospodarske posege tudi za Trst z državnimi in deželnimi sredstvi; analizirati spremembe, do katerih bo prišlo zaradi velikih vsedržavnih reform; ugotoviti glavna področja, na katera bi bilo treba osredotočiti izjemne posege iz «Sklada za Trst» za organske, globalne in dokončne rešitve nekaterih vozlišč tržaškega gospodarstva. Mislim, da je bilo s tem preprečeno razdrobljenje novega «Sklada za Trst» in mislim na oportunost, ki se nam nudi za posege s temi sredstvi v tržaškem pristanišču in pri komunikacijskih zvezah, ki postajajo najmodernejši in konkurenčni instrument za učinkovitost in proizvodnost».

Pokrajinski tajnik Krščanske demokracije Coloni pa je ob odobritvi zakonskega osnutka za podaljšanje «Sklada za Trst» do leta 1982, izjavil med drugim: «Pokrajinsko tajništvo KD izraža svoje zadovoljstvo zaradi pozitivnega parlamentarnega ukrepa o zakonu, za katerega so se na raznih sedežih in ravneh zavzeli naši parlamentarci in stranka. Izbira normalnega postopka namesto ustavnega za ta zakon bo omogočila nadaljevanje posegov predvidenih do junija 1972 (ko bodo zapadle sedanje zakonske določbe, to je deželni avtonomni statut) z zakonskimi določbami, ki jih je sedaj odobrila poslanska zbornica in ki bi v največ šestih mesecih morala zaključiti svoj postopek v senatu.

«Učvrstitev «Sklada za Trst» za nadaljnjih deset let potrjuje — je dejal Coloni — poseben značaj ukrepa za podporo posebnim zahtevam naše pokrajine, podporo, ki pa ostaja kljub vsemu nadomestnega značaja za posege, ki jih bodo morali v prihodnjih letih uresničiti državni in deželni zakoni.

Razpoložljivost sto milijard lir v prihodnjih desetih letih bo omogočila večji poudarek oblikam posegov «Sklada za Trst», ki so bili sprejeti v zadnjih letih in ki jih je treba po mennju KD še naprej uveljavljati. Kar zadeva KD bo dala konkretne predloge za skrbno načrtovanje teh izdatkov. Za sedaj pa je očitna nujnost, da se v sodelovanju z državo in z deželo zagotovijo dela za cestno in železniško povezavo pristanišča s tržaškim zaledjem upoštevajoč, da bo treba tržaško pristanišče primerno okrepiti s pomočjo sredstev iz drugega modrega načrta. Treba bo tudi pregledati in prilagoditi spremenjenemu položaju tisti del posegov «Sklada za Trst», ki so bili do sedaj namenjeni podpornemu sektorju.

Te programske obveze za uporabo 100 milijard lir v desetih letih bo KD proučila in nato primerjala z ostalimi političnimi in socialnimi silami v skladu s predvidevanji o razvoju naše dežele in s smernicami posegov deželnega in državnega načrtovanja.»

Tiskovna konferenca o delovanju pokrajinskega odbora INPS

V soboto 15. maja ob 11. uri bo v prostorih pokrajinskega sedeža INPS (z vhodom na Videmski plici št. 5) tiskovna konferenca, med katero bo predsednik pokrajinskega odbora Giuseppe Burlo orisal dejavnost in naloge pokrajinskega odbora.

Predsednik ENEL pri dr. Berzantiju

Predsednik deželnega odbora Berzanti je včeraj sprejel na vljudnostnem obisku predsednika ENEL odv. Di Cagna, katerega so spremljali podpredsednik Grassini in področna direktorja iz Benetk in Trsta. Di Cagno je kasneje sprejel tudi predsednik deželnega sveta Ribezzi.

Berzanti je včeraj sprejel na poslovilnem obisku konzula ZDA v Trstu Fuesso.

V petek v Kulturnem domu

Okrogla miza: «Šola in poklic»

Roditeljski svet na Državnem trgovskem tehničnem zavodu Žiga Zois prireja v mali dvorani Kulturnega doma v Trstu v petek, 14. maja ob 20. uri okroglo mizo o temi: ŠOLA IN POKLIC. Govorili bodo predstavniki profesorskega zbora in dijakov Državnega trgovskega tehničnega zavoda Žiga Zois, predstavniki staršev, predstavniki krožka absolventov slovenske trgovske akademije in gospodarstveniki. Pogovor bo vodil dr. Frane Tončič.

Vljudno vabljeni vsi, ki se zanimajo za vprašanja slovenskih šol.

Danes v Kopru koncert orkestra GM

Danes 13. maja 1971 bo orkester Glasbene matice pod vodstvom dirigenta Oskarja Kjudra gostoval v Kopru ob občnem zboru Slovenskega zdravniškega društva v Kopru. Kot solist bo nastopil violinist Žarko Hrvatič. Koncert bo ob 19. uri v koncertni dvorani glasbene šole v Kopru.

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 19.30 do 8.30)

Vielmetti, Trg Borsa 12, Centauro, Ul. Rossetti 33, Alla Madonna del Mare, Largo Piave 2, Sant'Anna, Erta di S. Anna 10 (Kolonkovec).

Deportiranci iz Sesto San Giovanni počastili spomin žrtev v Rižarni

Kakor lani in predlanskim, je tudi letos, ob zaključku potovanja skozi nemška koncentracijska taborišča, skupina bivših deportirancev in svojcev padlih ter študentov iz Sesto San Giovanni obiskala Rižarno in počastila spomin žrtev. Obisk taborišč je organizirala tamkajšnja sekcija združenja bivših političnih deportirancev, ki je zelo aktivna in se vneto zanima za Rižarno.

Skupino, ki je položila v Rižarni venec in si z velikim zanimanjem ogledala zlasti celice, sta sprejela člana odbora tržaške sekcije. V skupini je bil tudi uradni zastopnik občine Sesto San Giovanni z občinskim praporom. Ogled taborišč smrti in Rižarne je med mladimi vzbudil zanimiva vprašanja in diskusijo o nacizmu in fašizmu, o osvobodilnem boju in o porajanju fašizma v Italiji. Med obiskom v Rižarni pa so spoznali tudi del zgodovine naših krajev.

Po kratkem ogledu mesta in skupnem kosilu se je skupina (dva avtobusa) vrnila domov.

IZPRED TRŽAŠKEGA PRIZIVNEGA SODIŠČA

Sanje ponočne sprehajalke o princu iz sanj so se razblinile v prazen nič

23-letnemu mladeniču so sodniki zaradi izkoriščanja in podpiranja prostitucije ter drugih prekrškov potrdili zaporno kazen na skoraj 4 leta zapora s pomilostitvijo

V našem vsakodnevnem beleženju sodne kronike, se pogosto srečujemo z najrazličnejšimi primeri, surovimi in bednimi obenem, ki puste človeka naravnost zaprepadenega in ga silijo v najbolj ekstravagantna razmišljanja o človeku, njegovi naravi in njegovem mestu na zemlji.

Tak primer, po svoji na videz enostavni in preprosti prigodi, vendar pa polni mračnosti in bede, so včeraj obravnavali pred tržaškim prizivnim sodiščem (preds. Zumin, tož. Franzot, zapis. Mosca), na zatožni klopi katerega je sedel 23 letni Eligio Coslovi iz begunskega naselja pri Padričah. Moški je bil obtožen kar šestih prekrškov: od izkoriščanja in podpiranja prostitucije do nasilne zapore osebe, od groženj pa do hudih telesnih poškodb. Žrtev vsega tega je bila 25-letna Gabriella D., ki bi ji s puritanskega stališča lahko očitali le to, da jo je zla usoda pahnila na asfaltne pločnike. Pa je že tako, da je življenjska usoda že od kraja namenila nekaterim večji kos kruha, drugim pa samo drobtinice... In Gabriella D. je, kljub svoji donosni službi «ponočne sprehajalke», ki ji je prinašala tudi do 40 tisoč lir na večer, živela le od drobtinic, ki ji jih je dajal njen princ iz sanj.

Dekle je srečalo Coslovija približno pred dvema letoma v baru «Fulvio» v Ul. Ginnastica, kamor je večkrat zahajal. Pomenek je sledil pomenku, včasih ji je mladenič prinesel tudi ljubko darilce, jo peljal na izlete, skratka navaden zemljan bi sodil o njem, da je pravi VIP, ali kot bi dejali po naše «zelo ugledna oseba». Pa je naneslo, da se je dekle zaljubilo v fanta do ušes. Sklenjeno — storjeno. Zmenila sta se, da bosta živela skupaj, čeprav za nekaj časa le more uxorio, potem pa, ko se bodo stvari uredile, si bosta tudi sama uredila življenje.

Življenje, ki bi jima moralo biti posuto s cvetjem, pa je vsak dan zadobivalo večje in večje brazde, pravljica o princu iz sanj in njegovi najdenki pa se je počasi spre vrgla v prazen nič. Gabriella D. se je ob večernih urah še dalje sprehajala po pločnikih in ustavljala avtomobile, Coslovi pa je užival denar, ki mu ga je dajalo dekle, saj si je s 15 tisoč lirami dnevno lahko marsikaj privoščil.

Meseca februarja predlanskim pa je moški moral k vojakom v Bologno, a tudi tu se mu ni, kljub temu, da je bil oblečen v vojaško suknjo, godilo slabo, saj mu je ljubica pošiljala vsak mesec po 100 tisoč lir. S to vsoto je lahko res udobno živel življenje vojaka...

Gabriella D. je ves ta čas skrbno premišljevala, kako bi se rešila moškega, saj je vendarle spoznala, da so bile vse pravljice o lepšem življenju in vsem drugem, kar ji je obljubljal, le pesek v oči, plod njegovega egoizma, ki si je pri tem nadel še hujšo podobo: izkoriščanje njene obrti.

Eligio Coslovi se je meseca maja lani vrnil od vojakov in že prvi dan po prihodu v Trstu mu je Gabriella D. jasno povedala, da hoče prekiniti vsako zvezo z njim. To svojo odločitev je utemeljila z ugotovitvijo, da ji kljub precej visokim vsotam denarja, ki ga je prejemala, ni nikoli uspelo pristediti niti lire, da se ni on nikoli pozanimal, da bi dobil kako stalno službo in končno, da jo izkorišča.

Ko je njen ljubimec uvidel, da ta njena odločitev pravzaprav pomeni konec lahkih zaslužkov, jo je vsak večer prišel čakat... pred pločnik, kjer je «delala» in jo nagovarjal, naj se spet vrne k njemu, 21. julija ponoči pa jo je celo s silo spravil v avto in ji grozil z nožem, da jo ubije, če se ne spet pobotata oziroma če ne pride spet stanovat k njemu.

Ko ji je bilo vsega dovolj, je Graziella D. sklenila prijaviti Coslovija sodišču in tako se je dne 17. novembra lani moral zagovarjati pred kazenskim sodiščem. Tu je zelo nesramno in skrajno naivno zanikal vse pripisane mu obtožbe, zraven pa si drznil še povedati, da je denar, ki mu ga je pošiljala ljubica, večkrat pošiljal nazaj, ker se ni hotel «preživljati z denarjem prostitucije».

Prvostopno sodišče ga je spoznalo za krivega vseh prekrškov, razen enega, in ga obsodilo na 3 leta, 11 mesecev in 5 dni zapora ter 250 tisoč lir denarne kazni in 8 dni pripora. Sodniki so mu istočasno pomilostili dve leti zaporne kazni ter celotno denarno kazen, zaradi pomanjkanja dokazov pa so ga oprostili nasilne zapore osebe.

Proti tej razsodbi je obtoženec vložil priziv in včeraj se je moral zagovarjati pred prizivnim sodiščem. Razprava je bila zelo kratka, saj so sodniki brez večjih pomislekov sprejeli predlog javnega tožilca po celotni potrditvi prvostopne kazni, medtem ko je Coslovijev branilec odv. Kostoris predlagal oprostitev z utemeljitvijo, da dejanje ni kaznivo.

Lažja zastrupitev s pokvarjeno hrano

Lačna kot je bila se je 27-letna Paola Ricciardelli iz Ul. Schipa v Neaplju včeraj zgodaj popoldne odpravila v neki lokal v središču mesta kjer si je naročila porcijo polipov v omaki. Uro kasneje pa jo je začelo zbadati v trebuhu, zaradi česar se je odpravila v bolnišnico kjer so jo zaradi lažje zastrupitve s hrano sprejeli s prognozo okrevanja v 8 dneh na oddelku za oživljanje.

Nesreča strojnega častnika na ladji

Zaradi rane na glavi in udarcev po prsnem košu z verjetnim zlomom reber so morali včeraj sprejeti na II. kirurškem oddelku 43-letnega strojnega častnika Diega Demito. Častnik ki je vkrcan na ladji «Enrico Dandolo» je povedal, da je v stojnem oddelku ladje padel z višine treh metrov.

Hude posledice nerodnega padca

Včeraj navsezgodaj zjutraj so nujno sprejeli na nevrokirurškem oddelku splošne bolnišnice 31-letnega zidarja Alberta Tamara iz Ul. Lavareto, za katerega so si zdravniki pridržali prognozo.

V bolnišnico ga je z rešilnim avtom spremil 24-letni Stefan Cvetković iz Ul. Luzzatto ki je pojasnil, da je Tamaro prišel večer prej k njemu na obisk kjer se je dolgo zadržal. Kmalu po polnoči se je Tamaro odpravil v stranišče, ki je na zunanjem hodniku, in tu, vsaj tako kaže, je zdrsnil in se pri padcu nerodno udaril po glavi.

Padec dveh zidarjev s treh metrov višine

Nekaj minut pred 15. uro so z zasebnim avtom pripeljali v bolnišnico kjer so jima dali prvo pomoč in ju nato odslovili s priporočilom nekajdnevnega počitka 32-letnega zidarja Silvia Zampierija iz Castions di Strada in 42-letnega zidarja Giuseppa Zorzenona iz Gonarsa.

Zidarja sta izjavila da sta med gradnjo bolnišnice na Katinari asfaltirala podstrešni pod ko se je ta vdri pod njima pri čemer sta padla v globino 3 m.

drop

NAJNOVEJŠA MOŠKA MODA

bolj se izplača
večji uspeh
večja izbira

Poletne obleke iz shantunga stanejo 36.000 lir

trgovine
ALESSANDRIA ANCONA AOSTA ASCOLI PICENO ASTI BARI BASSANO BELLUNO BERGAMO BIELLA BOLOGNA BOCEN BRESCIA CIVITAVECCHIA COMO CREMA CREMONA FERRARA FIRENZE FORLI' GENOVA GORICA GROSSETO LA SPEZIA LIVORNO LUCA MACERATA MANTOVA MERANO MESTRE MILAN MODENA PADOVA PARMA PAVIA PESARO PESCARA PIACENZA PISA PISTOIA PONTEDERA PORDENON PRATO RAVENNA REGGIO EMILIA RIMINI RIM SAMPIERDARENA SANREMO SAVONA SESTO S. GIOVANNI SIENA SIRACUSA TARANTO TERNI TURIN TRAPANI TERNI TRENTO TREVISO TRST VIDEM BENETKE VENTIMIGLIA VERCELLI VERONA VICENZA VIGEVANO VITERBO

centri drop
AUGUSTA BRESCIA CATANIA COMO IVREA LATINA MARSALA MILAN RHO RIM TRST VERCELLI

● **Danes ob 19.30 bo v dvorani kulturnega krožka «G. Saragat»** v Ul. Flavia 5 na sedežu PSDI pri Sv. Soboti dr. Lorenzo Fogher govoril o «Sedanji problematiki zdravstvene reforme» Debati bo predsedoval predsednik krožka prof. Lucio Lonza.

● **V petek, 14. t.m. ob 20. uri bo v Ul. Madonnina 19** prof. Margherita Hack, ravnateljica tržaškega astronomskega observatorija, govorila o temi «Astronomija danes» za krožek za politično-socialne študije «Che Guevara».

DVE RESOLUCIJI KOMUNISTIČNIH SVETOVALCEV

Deželna uprava naj skliče konferenco za preučitev in odpravo tekstilne krize

Na njej naj sodelujejo krajevni organi, sindikati in strokovnjaki - Za odpravo monopola v okviru demokratičnega načrtovanja in polne zaposlitve

Splošna tekstilna kriza, ki je zavzela zlasti na Goriškem zaskrbljujoč obseg, je vedno bolj v ospredju zanimanja ne samo vseh prizadetih, ampak prebivalstva na splošno. Včeraj smo pisali o razgovoru sindikalnih predstavnikov tekstilcev z deželnim odbornikom za industrijo Dulcijem in o njegovem odgovoru. Danes pa je prišla vest, da so komunistični deželni svetovalci Bergomas, Bosari, Pascolat in Lovriha poslali deželni upravi predlog resolucije o tem problemu.

V njem se še enkrat navaja tekstilna kriza, ki izhaja iz tekstilno - kemične monopolistične koncentracije in reorganizacije celotnega sektorja, kar vzbuja zaskrbljenost gospodarskega in socialnega značaja vseh prizadetih, ker ima za posledico znatno zmanjšanje števila zaposlenih, zmanjšanje delovnega urnika, postavitev večjega števila delavcev v dopolnilno blagajno itd.

Resolucija predlaga deželnemu odboru naj čimprej skliče deželno konferenco za tekstilno industrijo, pri kateri naj sodelujejo prizadete krajevne ustanove in naj bi bili prisotni predstavniki sindikatov, socialni predstavniki in strokovnjaki. Pogovarjali naj bi se o vodilni vlogi, ki naj si jo prevzame deželna uprava pri iskanju najprimernejše rešitve tega problema; pri tem naj bi bil pogoj za javne prispevke tej industriji demokratična kontrola v okviru pogramacije, ki bo imela za cilj povečanje zaposlitev, ponovno vzpostavitev normalnega delovnega urnika in boljše pogoje na delu.

O istem problemu je predložila resolucijo goriškemu županu tudi komunistična svetovalska skupina v goriškem občinskem svetu. Resolucija ugotavlja splošno zaskrbljenost zaradi tekstilne krize, njen neugoden vpliv na gospodarstvo na Goriškem, poudarja potrego temeljite reorganizacije ter poudarja važno vlogo deželne uprave v okviru demokratičnega načrtovanja.

Komunisti predlagajo v okviru «tekstilnega zakona» ki se pripravlja, ustrezen načrt za učinkovit deželni poseg v ta problem, še pred tem pa naj določijo s posebnim odlokom dopolnilo plače tistim delavcem, ki so v dopolnilni blagajni. Občinski svet naj pooblasti župana, da bi se pobrigal za sklicanje javne deželne konference o tekstilni in oblačilni industriji kot so jo predlagali tudi v resoluciji deželnemu odboru.

Rotacijski sklad na Goriškem

Deželni odbornik za finance Tripani je sprejel predsednika rotacijskega sklada Gallopina, kateri mu je orisal najnovejše posege sklada v korist gospodarskih in vzporednih pobud na Goriškem za skupno investicijo 376 milijonov lir.

Gallopin je zlasti podčrtal važnost financiranja hotelske dejavnosti v Gradežu ter apnenic v Zagraju za modernizacijo in preosnovo naprav ter ICM v Krminu za industrijsko proizvodnjo sestavljenega pohištva.

Odbornik Tripani je izrekel svoje zadovoljstvo z delovanjem rotacijskega sklada.

S seje občinskega sveta v Tržiču

Torkova seja občinskega sveta v Tržiču se je zavlekla do srede do 2. ure zjutraj. Glavna točka razprave je bila zadeva tržiške bolnišnice. Po dolgi debati so z glasovi KD in PSI odobrili resolucijo v kateri so vzeli na znanje načrt deželne uprave in izrekli zahvalo odborniku za zdravstvo Devetagu za njegovo zanimanje in prizadevanje za pozitivno rešitev tega problema. Na znanje so vzeli tudi njegovo zagotovilo glede nespremenjenega števila prvotno določenih bolniških postelj v novi bolnišnici. Obenem so priporočili pospešitev birokratske poti in čimprejšnji začetek gradnje.

Soglasno pa so odobrili drugo resolucijo, v kateri je govor o reformi sanitarnega programa ter priporočili takojšnjo ureditev krajevnih sanitarnih enot.

Na začetku seje je župan Versace poročal tudi o včerajšnjih razgovorih občinske delegacije z deželnim odbornikom Devetagom o zadevi sanitarnih problemov, vključno o problemu pohabljenih otrok. Poročal je tudi o razgovoru z Berzantijem o funkcionalnih avtonomijah na Moščenicah v zvezi z negativnim odgovorom ministra Villanesija in zahteve po njihovi ukinitvi.

* * *

V tržiško bolnišnico so sprejeli za 15 dni na zdravljenje 35-letno Evo Vujević iz Ronk, Ul. Monte Cosic 42, ki je padla pri trčenju svojega mopeda s kolesom ter se je ranila na levem kolenu.

Za 7 dni so pridržali na zdravljenju tudi jugoslovanskega mornarja iz Pulja 21-letnega Branka Mominovića z ladje Jenifer ki si je pripri z vrati desno roko in si pri tem zmečkal palec na roki.

Roditeljski sestanek na nižji srednji šoli

Ravnateljstvo slovenske nižje srednje šole v Gorici, Ul. Randaccio 10, sporoča vsem prizadetim, da bo v ponedeljek 17. t.m. ob 19. uri roditeljski sestanek v prostorih te šole. Vabljeni so starši in njihovi namestniki.

VRTEC ONAIRC V PEVMI NAJ POSTANE OBČINSKI

Prejšnji dan smo pisali o nekaterih napakah in težavah, ki se pojavljajo v otroškem varstvu v Pevmi in na Oslavju, pri tem pa smo bili izredno ostri ravno do ustanove ONAIRC, ki upravlja otroški vrtec v Pevmi ter zahajajo vanj (ali bi morali v večjem številu zahajati — če bi imeli ustrezen javni prevoz!) otroci z Oslavja.

Danes se ne bi več vračali k že navedenim razlogom, zavoljo katerih smo skrajno nezadovoljni z delovanjem tega vrtca ter zato znova pozivamo vse slovenske politične dejavnike, da napravijo konec utrakvističnemu pouku, ki otroke raznaroduje. Ne, danes bi hoteli opozoriti na nekatera druga vprašanaj, ki se pojavljajo v delovanju ustanove ONAIRC.

Naše bralce, predvsem pa starše otrok, ki obiskujejo tega in druge vrtce ONAIRC, bi želeli opozoriti, da je vodstvo ustanove (porojene pod fašizmom, da nas bi raznarodila ter je zato še danes prežeta s fašistično miselnostjo) naročilo svojim uslužbencem, naj pripravijo otrokom kosilo, ki naj bi ne stalo več kot sto lir. Kakšen je lahko obrok hrane, ki stane 100 lir?

Zaradi slabih prejemkov so že pred časom pričele otroške vrtnarice in pomožno osebje s stavkovnim gibanjem.

Marsikdo se sprašuje, kako je mogoče tako mačehovsko ravnati z otroki in kako je mogoče izplačevati zaposlenim v vrtcih tako sramotno nizke prejemke, da so se pričeli upirati takšnemu ravnanju? Kdo ve, koliko sredstev prejema ta ustanova od občin, pokrajin, dežele, države in kdo ve iz kakšnih skladov še? In kako jih upravlja, da smejo za kosilo potrošiti, kakor pravijo, največ 100 lir?

Če neka stvar ne gre, potem je treba raziskati, zakaj šepa, potrebno je napake odstraniti ali pa — poglavje zaključiti in začeti z novim.

In to, se zdi, da je ravno način, ki naj bi obveljal za naš primer. Vprašanje je tako občuteno, da bo načelno o tem razpravljal tudi parlament. Izkazalo se je namreč, da je ONAIRC, kakor poprej ONMI in še marsikatera druga ustanova, postal anahronizem v našem času, ki ga je treba odpraviti, otroško varstvo pa zaupati javnim ustanovam. Kakor so že predlagali v goriškem občinskem svetu, naj bi otroški vrtec v Pevmi prevzela v svojo upravo občina Gorica. Vanj bi zlahka sprejela še otroke iz Šent Mavra, ki jih sedaj vozi s šolskim avtobusom v Gorico.

Če bi bil vrtec pod javno upravo, bi lahko naš fotoreporter kdaj pa kdaj otroke tuči slikal, kot je to v navadi po drugih vrtcih in šolah. V Pevmi pa tega ni bilo nikoli mogoče doseči, ker je, seveda, po «dobrem fašističnem redu» bilo potrebno dobiti predhodno dovoljenje iz nadrejenega urada v Vidmu. Verjetno gre za izvajanje pravilnika iz fašističnih časov, ki ga kdove zakaj tako dosledno izvajajo. Morda pa se je za to prepovedjo skrivala tudi bojazen, da bi časnikar na lastna ušesa slišal tisto «utrakvistično raznarodovanje otrok v vrtcu ter to zabeležil?

Demetrij Cej razstavlja na gradu pri Lanterni

Goriško tržaški slikar Demetrij Cej bo v soboto 15. t.m. otvoril razstavo svojih najnovejših del v prostorih gostišča Lanterna d'oro na goriškem gradu. Otvoritev bo ob 18. uri. Razstava bo ostala odprta do vključno 5. junija. Vstop je prost.

SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU
SLOVENSKA PROSVETNA ZVEZA — GORICA
ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE — GORICA
v sodelovanju z EMAC iz Gorice

Vitaliano Brancati

RAFFAELE

(komedija v treh dejanjih s prologom)

DANES, 13. maja ob 20.30 za okoliške abonente
Avtobus št. 1 vozi skozi: Vrh odhod ob 19.45, Rupo, Peč;
Avtobus št. 2 vozi skozi: Doberdob: odhod ob 19.45 - Poljane;
Avtobus št. 3 vozi skozi: Jamlje: odhod ob 19.45 — Dol, Gabrje, Sovodnje, Štandrež.

JUTRI, 14. maja ob 20.30 za mestne abonente

V Katoliškem domu v Gorici.

Kino

VERDI 21.00: «Elisir d'amore».
CORSO 17.15—22.00: «Stanza 17-17 palazzo delle imposte», U. Tognazzi in G. Moschin; kinemaskopski film v barvah.
MODERNISSIMO 17.30—22.00: «Maciste e la regina di Samar», A. Steel in J. Clair; italijanski kinemaskopski film v barvah.
CENTRALE 17.00—21.30: «La religiosa», A. Karina in S. Simonin; film v barvah, mladini pod 18. letom prepovedan.
VITTORIA 17.15—21.30: «Il tempo di vivere», M. Vlady, J. de Pasquale; francoski film v barvah, mladini pod 14. letom prepovedan.

Tržič

AZZURRO 17.30: «La squadriglia dei falchi rossi», R. McColoun; cinemascop v barvah.
EXCELSIOR 16.00: «Una spada per Brando», barvni film.
PRINCIPE 17.30: «Indagini su una ninfomane», U. Asa Oka, barvni film.

Nova Gorica

SOČA (Nova Gorica): «Strast», švedski barvni film ob 18. in 20.
SVOBODA: «V prepadu strasti», italijansko-španski barvni film — ob 18. in 20.
RENCE: «Dirka za časom», angleški barvni film — ob 19.30.
DESKLE: «John in Mary», ameriški barvni film — ob 19.30.
ŠEMPAS: Prosto.
KANAL: «Mož z imenom konj», ameriški barvni film — ob 19.30.
PRVACINA: «Zlata mladost», francoski barvni film — ob 19.30.

DEŽURNI LEKARNI

V GORICI

V Gorici je danes ves dan in ponoči dežurna lekarna MARZINI, Korzo Italija 89, tel. 2443.

V TRŽIČU

Danes ves dan in ponoči je v Tržiču dežurna lekarna «Centrale» dr. Fitz & Enneri na Trgu republike 26 — tel. 72-341.

Prispevajte za šolo-spomenik v Cerknem !

KLJUB NEGATIVNEMU GLEDANJU VLADE

V najnovejši «modri načrt» vključiti pristanišče v Tržiču

Potrjen vladni sklep o funkcionalni avtonomiji štivanski papirnici? - Nove tovarne v tržiški industrijski coni potrebujejo modernejše pristaniške naprave

O tržiškem pristanišču je bilo že mnogo napisanega, posebno v zadnjem času, ker je ministrstvo za prevoze dalo papirnici v Štivanu dovoljenje za lastni operativni pomol. Papirnica bo tako blago lahko sama natovarjala ali raztovarjala, ne da bi se posluževala, kot doslej, storitev tržiškega pristanišča.

Ta vladna odločitev je seveda prizadela tržiške pristaniščnike. Blago namenjeno štivanski papirnici, obsega skoro četrtino celotnega prometa v tem pristanišču. Zaradi tega bo prikrajšano pristanišče kot celota, prikrajšani bodo pristaniški delavci, prikrajšana bo občina v Tržiču.

Protestno gibanje proti tej vladni odločitvi traja že nekaj mesecev. Uprli so se sindikati, uprla se je tržiška občina, uprle so se druge krajevne uprave in gospodarske ustanove. Kljub ugovorom pa je ministrstvo potrdilo svoj prvotni sklep in pred nekaj dnevi so razni poslanci, ki so s tem v zvezi poslali pismena vprašanja, dobili tudi odgovore, ki potrjujejo prvotno vladno odločitev.

S tem v zvezi je treba spregovoriti tudi nekaj besed o vladnem finansiranju pristaniških naprav. V «modri načrt» o modernizaciji pristanišč so vključili ravna pristanišča, tržiško pa ne bo iz fondov tega načrta dobilo denarja. Tako izjavo je zastopnikom družbe pristaniških delavcev dal prejšnji teden podtajnik Cervone, ki se je mudil na obisku v Trstu. To je seveda prizadete kroge v Tržiču vznemirilo, kajti ustrezni državni uradi so že pripravili načrte za postopno večanje in modernizacijo kapacitet pristanišča v Tržiču. Tu naj bi v doglednem času uredili tudi dok za kontainerje. Pristanišče v Tržiču bi se moralo specializirati in služiti kot nekako dopolnilo tržaškemu.

Načrt za večanje naprav v tržiškem pristanišču je vezan na razvoj tržiške industrijske cone. Tu bodo zrasle tovarne, nekatere že gradijo, in seveda jim bo moderno pristanišče zelo dobrodošlo. Prav v teh dneh so dali pristanišču na razpolago dolgo operativno obalo bivše družbe Solvay, prav tako nameravajo v kratkem zgraditi novo majhno pristanišče za domače ribiče; tako bi pridobili precej prostora poleg sedanje operativne obale.

To so vprašanja, ki zanimajo tržiško in s tem v zvezi celotno goriško gospodarstvo. Vsekakor bo treba na krajevni, deželni in vladni ravni rešiti vprašanje povečanja kapacitet pristanišča v Tržiču.

Goriški planinci na Nanosu

Goriški planinci pri SPD, tisti, ki se udeležujejo visokogorskih tur, so se v nedeljo povzpeli na Nanos iz nove smeri. Tokrat so jo namreč ubrali po strmi Furlanovi poti, ki se vzpenja proti vrhu iz Vipave.

Od doma so krenili z lastnimi prometnimi sredstvi že v jutranjih urah do Gradišča. Od tu so šli do razgledne točke, ki so jo uredili vipavski planinci ter jo imenovali «Gnezdo». Od tod so nadaljevali po Furlanovi poti, ki gre po ostrem grebenu ter je vseskozi zavarovana, do zavetišča pri Abramu, ki je vključeno tudi v slovensko transverzalo.

Popoldne so se vrnili po drugi poti ter se ustavili na Gradišču kjer so imeli domači planinci iz Vipave svečanost ob otvoritvi zavarovane Furlanove poti in lepe razgledne točke. Tu so bili govori, ki jim je sledila še kulturna prireditev ob udeležbi zastopstev raznih planinskih društev.

Na povratku so se goriški planinci ustavili še pri izviru Hublja nad Ajdovščino, kjer se je narava tudi že odela v spomladansko zelenje in cvetje. Tudi tamkajšnje zavetišče je sedaj zopet redno oskrbovano in pričakuje nedeljske izletnike.

Zeleni križ na kongresu ustanov za prvo pomoč

V Campi Bisenzio v Toskani je bil pred dnevi kongres Združenj za javno pomoč (Associazioni di Pubblica Assistenza), ki se ga je udeležil tudi predstavnik goriškega Zeleznega križa Tullio Bervot. Bil je to 25. kongres tega združenja ter se je odvijal na temo «Ustanove za javno in prvo pomoč v okviru krajevnih sanitarnih enot».

Ob zaključku kongresa so odobrili resolucijo, v kateri so kongresisti poudarili željo, da bi tudi javno priznali in upoštevali obstoj takih ustanov. Ob tej priliki je vodstvo FIAT uredilo tudi razstavo svojih najnovejših vzorcev rešilnih voz in ambulant.

Prihodnji 26. kongres te vrste se bo vršil spomladi leta 1972 v Gorici, ter ga bo organiziral tukajšnji Zeleni križ v okviru proslave za 50-letnico svoje ustanovitve. Omenimo naj še, da so bile na kongresi v Toskani prisotne tudi delegacije sorodnih združenj iz Holandske, Švice, Nemčije in Avstrije.

Zdravniki INAM ne bodo stavkali

Pokrajinsko vodstvo INAM v Gorici sporoča, da ob eventualni stavki zdravnikov proste izbire danes in jutri osebje INAM v Gorici, Tržiču in Gradišču ne bo stavkalo in bodo tudi specialistični ambulatorji INAM redno delovali. Isto velja tudi za zdravnike te ustanove, ki niso vključeni v sindikalni spor zdravnikov.

Jutri seja občinskega sveta v Gorici

Jutri, v petek, 14. maja ob 18.30 se bo nadaljevala seja občinskega sveta v Gorici. Po napovedi župana na zadnji seji naj bi ob tej priliki obravnavali interpelacije in resolucije ki so jih v zadnjih tednih predložili občinski svetovalci.

Avto trčil v vozilo invalida

Včeraj okrog poldne je trčil avto renault, ki ga je vozil 33-letni Giuseppe Filiponi iz Vidma, Ulica Marangoni 6, v galeriji pod goriškim gradom v trikolesno invalidsko vozilo, ki ga je upravljal 67-letni invalid Vinko Nemec iz Vrtojbe. Pri trčenju je dobil Nemec poškodbe na lobanji in na levi nogi. V splošni goriški bolnišnici so ga pridržali za 5 dni na zdravljenju.

Z avtom zavozil v hišo

Včeraj dopoldne ob 10. uri, ko se je s svojim avtom fiat 500 peljal od Moše proti Gorici, je 51-letni Danilo Della Savia iz Vidma na Trgu S. Giorgio izgubil kontrolo nad vozilom, ki je krenilo na levo ter z vso silo trčilo ob zid hiše št. 40 na omenjenem trgu. Šoferja, ki je po poklicu šofer, so odpeljali v splošno goriško bolnišnico, kjer so mu ugotovili udarec v lobanjo, poškodbe na levem kolenu in komolcu in drugod po telesu ter so ga pridržali za 15 dni na zdravljenju.

JUTRI URADNA OTVORITEV

Solkanski obmejni prehod razširili in modernizirali

Za sedaj samo na jugoslovanski strani, pozneje pa tudi na italijanski - V Solkanu in na Plešivem naj bi kmalu dovolili prehode tudi s potnimi listi

Jutri opoldne bo na jugoslovanski strani obmejnega prehoda Solkan slovesnost ob otvoritvi novih odnosno razširjenih naprav. Na tem bloku so namreč v zadnjem času razširili cestišče, tako da so sedaj tri steze za prehode motornih vozil. Razen tega so zgradili dve hišici za obmejne policijske in carinske organe, čez prehod pa razpeli streho. Skupni stroški za te gradnje oziroma preureditve so znašali okoli 65 milijonov starih dinarjev, denar pa so prispevali ministrstvo za notranje zadeve republike Slovenije ter občina in razna podjetja v Novi Gorici.

Solkanski blok je med najpomembnejšimi ob meji na Goriškem, saj omogoča neposredno zvezo med delom Gorice in Solkanom oziroma Novo Gorico. Čezenj potuje nad milijon oseb letno. Zato je seveda zelo pomembno, da bodo modernizirali tudi cestišče in druge naprave na italijanski strani prehoda. Z ustreznimi deli naj bi začeli že v kratkem.

Modernizacije in razširitve prehoda so se lotili zato, ker se tako v Novi Gorici kot tudi v Gorici že dolgo zavzemajo zato, da bi ta blok prekategorizirali, tako da bi bila čezenj dovoljena tudi potovanja s potnimi listi. Namesto sedanjega prehoda druge kategorije, naj bi bil torej Solkan v prihodnje tako imenovani meddržavni blok. Iz neuradnih virov smo zvedeli, da je o zadevi prav te dni razpravljala mešana komisija strokovnjakov na zasedanju v Rimu. Vse kaže, da bo omenjena pobuda za prekategorizacijo solkanskega prehoda ugodno rešena, o čemer bo seveda izdano tudi uradno sporočilo. Prav tako naj bi prekategorizirali tudi blok na Plešivem pri Medani v Goriških Brdih. Tudi čez ta prehod, ki povezuje dobršen del Brd s Krminom in dalje z Gorico, naj bi bila v prihodnje dovoljena potovanja s potnimi listi.

ZA ZAKLJUČEK SLOVENSKE GLEDALIŠKE SEZONE V GORICI

Danes in jutri SG s komedijo «Raffaele»

Predstavi tega antifašističnega dela bosta v Katoliškem domu

Slovensko gledališče v Trstu bo nocoj in jutri zvečer nastopilo v Katoliškem domu v Gorici s komedijo italijanskega pisatelja Vitaliana Brancatija «Raffaele». Z uprizoritvijo tega dela se zaključuje prva redna gledališka sezona v Gorici, katere podobo sta poleg tržaškega gledališča oblikovali še Primorsko dramsko gledališče iz Nove Gorice in Drama SG iz Ljubljane. To sezono so, kakor je dobro znano, organizirali SG, Slovenska prosvetna zveza, Zveza slovenske katoliške prosvete in Ustanova za kulturne in umetniške prireditve (EMAC) iz Gorice.

O komediji «Raffaele» pa je bilo v našem tisku že precej napisanega.

Raffaele Scaramacca je uradnik z eno samo ambicijo živeti v miru in po možnosti priti do kakšne sinekure, ki bi mu omogočala lagodno življenje. Toda v njegovi družini živi tudi brat Giovanni, ki noče kloniti pred fašizmom, pa čeprav mu ni povsem jasno, kaj pravzaprav hoče. Iz konflikta med njima rase drama, ki je kljub rahlo neenotnemu oblikovalnemu pristopu kritičen prerez italijanskega življenja v tem tragičnem obdobju svetovne zgodovine.

Režiser Jože Babič ji je s pomočjo scenografa Svete Jovanoviča skušal dati dimenzije, ki presegajo njeno ozko krajevno opredelitev. Ves oder je prepreden z lestvami, temeljnim simbolom te zgodbe: zakaj Raffaele hoče navzgor, navzgor za vsako ceno, pripravljen je žrtvovati vse in vsakogar. In da se na teh lestvah v kritičnem trenutku prevesi navzdol je sicer res zakon zgodovine, ampak kakor vsi zakoni prizadene predvsem tiste, ki so premajhni, da bi se jim znali izogniti. Naslovno vlogo igra Silvij Kobal, Giovanni je Stane Starešinič, v ostalih vlogah pa nastopa ves igralski zbor Slovenskega gledališča.

Roditeljski sestanek in prireditev v Dijaškem domu

Ravnateljstvo Slovenskega dijaškega doma v Gorici, na Svetogorski cesti, vabi vse starše gojencev doma na roditeljski sestanek, ki bo v Domu v nedeljo, 16. maja z začetkom ob 15. uri.

Gojenci in gojenke Slovenskega dijaškega doma pa vabijo svoje vzgojitelje, prijatelje, znance, sošolce in dobrotnike na svojo zaključno prireditev, ki bo prav tako v nedeljo v prostorih Doma na Svetogorski cesti z začetkom ob 16.30. Za to priliko pripravljajo gojenci pester program, ki bo gotovo ugajal vsem udeležencem.

PONOVNO O TAKO IMENOVANEM BEGU MOŽGANOV

Siromašni svet služi bogatemu

z Latinske Amerike je v nekaj letih odšlo v bogate ZDA na tisoče mladih inženirjev, zdravnikov in drugih strokovnjakov

Tema je stara, žal pa še vedno aktualna. O zadevi so razpravljali tudi na mednarodnih zasedanjih, pred šestimi leti pa je dobil na svojo delovno mizo temeljito študijo o stvari sam generalni tajnik Združenih narodov U Tant. Gre za problem, v trenutkih celo za hud problem, ki bi ga mogli strniti takole: siromaki gradijo bogatašem še večje bogastvo.

Za kaj dejansko gre? Gre za tako imenovani «beg možganov». Še ni dolgo tega, ko so v nekaterih deželah začeli opažati obraten pojav, vendar se te spremembe kažejo le na relaciji zahodna Evropa — ZDA in narobe. Vse drugače pa je v svetovnem merilu.

Pred šestimi leti je iranski sociolog Eshan Naragia izdelal temeljito študijo o tem, kako najbolj razvite dežele sveta dobivajo tako rekoč brezplačno visoko kvalicirano strokovno delovno silo. Znanstvenik je tedaj navedel konkretne podatke, koliko visoko kvalificiranih strokovnjakov se iz manj in iz nerazvitega sveta seli v ZDA. Od tedaj do danes se razmere po svetu niso kdove kako spremenile. Res je, da so v zadnjem času začeli strokovnjaki s posameznih področij zapuščati ZDA in se seliti v svoje matične dežele, vendar gre v tem primeru izključno za Francoze, zahodne Nemce in Angleže, to se pravi za ljudi iz visoko razvitih držav. Ne velja pa to za strokovnjake z manj razvitih področij, še najmanj pa za ljudi iz sveta v razvoju oziroma iz tako imenovanega tretjega sveta, ki dejansko potrebuje največ novih strokovnih moči oziroma, ki najhuje trpi na pomanjkanju visoko strokovnih delovnih moči.

Po najnovejših podatkih so ZDA v zadnjih dvajsetih letih dobile na račun dotoka tujih strokovnjakov toliko, da je vrednost njihovega «uvoza» za 4 milijarde dolarjev večja od tega, kar so ZDA v tem času dale tujini v obliki ekonomske pomoči.

Oglejmo si nekaj konkretnih podatkov, nekaj številk: iz dežel Latinske Amerike, za katere prav gotovo ne moremo govoriti, da so bogate in razvite, se je izselilo v ZDA v zadnjih osmih letih nič manj kot 53.000 inženirjev, zdravnikov, agronomov in drugih fakultetsko izobraženih ljudi. Iz Indije, za katero je znano, da ima razmeroma nizko življenjsko raven, za katero je znano tudi, da beleži še vedno epidemije najrazličnejšega izvora, je odšlo za boljšim zaslužkom, za višjo plačo in tudi za boljšimi delovnimi razmerami v zadnjih letih deset tisoč strokovnjakov. Res je, niso vsi odpotovali v ZDA, mnogi so se ustavili v Veliki Britaniji, nekateri v Kanadi, toda Indija jih je izgubila. Glede tega je vredno dodati naslednje: angleški mladi strokovnjaki zapuščajo svojo deželo in se selijo čez Atlantik, njihova izpraznjena mesta v Veliki Britaniji pa zasedajo indijski strokovnjaki.

Za Afriko, Azijo in Latinsko Ameriko prav gotovo ne moremo govoriti, da imajo strokovnjakov na pretek. Nasprotno, potrebovali bi jih veliko in zato vlade posameznih držav s teh treh celin pošiljajo na šolanje ali na specializacijo svoje ljudi deloma v Evropo, deloma v ZDA. 30 odstotkov teh ljudi se po končanem šolanju ne vrne v svoje dežele, pač pa ostanejo v Združenih državah. To je nekatere vlade v Afriki in Latinski Ameriki pripravilo do tega, da zahtevajo sedaj od štipendistov položitev kavcije, ki se jim bo vrnila, ko se bodo po končanem šolanju vrnili v domovino. V nekaterih drugih državah pa se starši štipendista obvežejo, da bodo pomoč, ki so jo države dale štipendistom, vrnile, če bi se sin ne vrnil s šolanja.

Drži torej ugotovitev, ki smo jo navedli v začetku, da siromaki pomagajo bogatašem, da si svoje bogastvo še večajo. Desettisoči inženirjev, zdravnikov, tehnikov in drugih visoko kvalificiranih delovnih moči odhaja iz svojih domovin čez Atlantik ali v bolj razvite dežele, ker se ne zadovoljijo s prejemki, ki jim jih more dati njihova siromašna domovina.

V Washingtonu so demonstrirali proti vojni tudi vietnamski veterani, katerim je «umazana» vojna zapustila neizbrisne spomine, kot n.pr. vojaku na vozičku, ki je izgubil obe nogi.

POJAV, KI JE VIDEN TUDI V ITALIJI

S spremembo okusa nova vrsta filmov

Upadlo je zanimanje za nasilje zaradi nasilja - Zabavna je postala satira na domačo družbo

Če pregledamo stattistike tistih filmov, ki so v letih od 1968 do 1970 dosegli najvišji inkaso, bomo lahko ugotovili, da se je ponovilo to, kar se je dogajalo s filmi Charlieja Chaplina. V njegovih mladih letih so namreč kritiki po časopisih na kompliciran način razlagali njegove kratke filme: pripisovali so jim pomene in namene, ki jih sam igralec in režiser ni poznal, kajti njegova zasluga je bila le ta, da se je za svoje filme navdihoval pri resničnem življenju, na platno je po sistemu improvizacije prenesel le to, kar se je resnično dogajalo, čeprav je vsemu dodal še groteskno noto. Minilo je več kot petdeset let od takrat in stvari se niso veliko spremenile.

Občinstvu, to pa lahko opazimo po lestvici najvišjih dobičkov za film, so bili v zadnjih treh letih najbolj všeč filmi, kot so «Il medico della mutua», «Nell'anno del Signore», «Borsalino», «Venga a prendere il caffè da noi», «Padec bogov», «La moglie del prete», «Il prete sposato», «Inchiesta su un cittadino al di sopra di ogni sospetto» itd. ... Tudi ti so v glavnem filmi, ki odražajo našo stvarnost, poudarek je predvsem na ljubezenskih zgodbah, večkrat pa je tem dodana tudi satira na običaje in končna morala, za katero so se režiserji že navadili, da ne sme biti preočitna.

Tako se dogaja, da se občinstvo največkrat odloča za filme, ki so navadno komedije, ki v smehu bičajo navade družbe in če v njih igrajo znani igralci, toliko bolje. Pomembna je tudi nova vrsta romantičnih filmov, tu ne gre za filme, kot je recimo «Love Story», ki mu kritiki očitajo, da je slabši kot knjiga, pač pa za dela. kot je na primer «Anonimo veneziano», ki je žel med občinstvom veliko uspeha. Producenti in režiserji so se zavedeli, da kolosali ne pritegnejo več občinstva, kot se je dogajalo nekoč, tako da v Italiji tudi film «Waterloo» ni dosegel takšnega uspeha, kakršnega so pričakovali. Celo taki filmi, ki so sicer težji, vendar želijo prikazati res umetniško delo, najdejo pri občinstvu razumevanje, tako se je na primer zgodilo s filmi «Padec bogov», ki ga je režiral Visconti, s Fellinijevim filmom «Satyricon», z Bologninijevim «Metello» in Schlesingerjevim «Midnight Cowboy». Ti filmi so na vrhu lestvice obiskov z delom, ki sicer ni iskalo umetniških učinkov, vendar je vzbudilo govorice in sicer s Petrijevim «Indagine su un cittadino al di sopra di ogni sospetto».

Za filme pa, ki so se skrivali za psevdo didaktično nalepko, ni več zanimanja, tako je upadlo zanimanje za filme vrste «Helga» in «Bora, bora». Popolnoma pa je upadlo zanimanje za italijanske kavbojske filme, ki so pred leti doživeli velik porast. Tudi tradicionalni kriminalni filmi za občinstvo v Italiji niso več zanimivi, začenjajo pa si utirati pot italijanske kriminalke ki prikazujejo domače prizorišče.

Iz kratkega pregleda filmov, ki so občinstvu bolj ali manj po godu lahko ugotovimo, kaj italijansko občinstvo sprejema, in kaj odklanja. Rekli bi lahko, da se predvsem upira prikazovanju nasilja zaradi nasilja samega, to se je na primer dogajalo v nekaterih italijanskih kavbojskih filmih, tudi poveličevanje vojne ni več v modi. Prav zaradi tega se je občinstvo večinoma odločilo za drugi ekstrem, navdušujejo ga farse, sentimentalne zgodbe, satirične komedije, ki sicer trajajo le poldrugo uro, vendar ne zagovarjajo prelivanja krvi. Kot se torej dogaja v Hollywoodu, da so opustili dosedanjo pot in začeli novo, ki naj bi bila uspešnejša, je tudi v Italiji razvidno, da so se z novo vrsto filmov producenti in režiserji skušali zavarovati pred krizo.

drop

več poletja
več sonca
več sreče

Obleke s cvetličnim vzorcem v rebrastem jerseyu od 4.500 do 7.500 lir

trgovine
ALESSANDRIA ANCONA AOSTA ASCOLI PICENO ASTI BARI BASSANO BELLUNO BERGAMO BIELLA BOLOGNA BOCEN BRESCIA CIVITAVECCHIA COMO CREMA CREMONA FERRARA FIRENZE FORLI' GENOVA GORICA GROSSETO LA SPEZIA LIVORNO LUCA MACERATA MANTOVA MERANO MESTRE MILAN MODENA PADOVA PARMA PAVIA PESARO PESCARA PIACENZA PISA PISTOIA PONTEDERA PORDENON PRATO RAVENNA REGGIO EMILIA RIMINI RIM SAMPIERDARENA SANREMO SAVONA SESTO S. GIOVANNI SIENA SIRACUSA TARANTO TERNI TURIN TRAPANI TERNI TRENTO TREVISO TRST VIDEM BENETKE VENTIMIGLIA VERCELLI VERONA VICENZA VIGEVANO VITERBO

centri drop
AUGUSTA BRESCIA CATANIA COMO IVREA LATINA MARSALA MILAN RHO RIM TRST VERCELLI

KAKO JE FRANCOSKI PUBLICIST VIDEL VIETNAMSKO RESNIČNOST

Tako imenovani «drevoredi duš» so ob vseh ameriških oporiščih

Odstotek narkomanov se naglo veča - Ameriškim vojakom vstop prepovedan - Otroci z obrazi starih zvodnikov - Prostitucija in dezerterstvo

Dogajanja v Vietnamu in v Indokini nasploh so zadnje tedne prišla nekoliko v ozadje. Svetovna javnost je pred tednom preusmerila svojo pozornost v same ZDA, kjer se čedalje bolj živo oglaša k besedi — slaba vest. Vedno več je Američanov, ki so proti Nixonovi politiki v Indokini. Toda v Vietnamu in v vsej Indokini se «umazana» vojna nadaljuje. In tudi če topovi ne grmijo, tudi če ne ropotajo strojnice, se zlo okupacije nadaljuje. Neki francoski publicist, ki je prebil več časa v Vietnamu, je napisal vrsto reportaž, iz katerih povzemamo nekaj odstavkov, ki nam povedo, kako tudi daleč od bojišč nadaljujejo strahote, ki ne vplivajo negativno le na vietnamsko ljudstvo, pač pa tudi na samega okupatorja.

«Drevored duš» je za Tansonnutom. To je izredno umazana in izredno smrdljiva uličica, ob kateri se vrstijo lesene hišice z vhodi v vseh smereh in s stopnišči, ki se med seboj križajo. Otroci se smejijo, jočejo in se igrajo, ženske pa se med seboj prepirajo in s piskajočim glasom zvabljajo kliente, se z njimi ljubijo, ali pa kuhajo kosilo. Povsod pa so gore smeti. Ropot tukaj ni takšen kot v središču mesta, zato pa je smrad ostrejši. Nihče ne skrbi za čistočo, smeti se mečejo ali v obcestni kanal ali kar na ulico.

V to mestno četrt ameriški vojak ne sme. Ali jih res ni ali pa se skrivajo. Tu moremo videti le drobcene Vietnamce v njihovih pizanih uniformah in bleščečih čevljih. Po navadi gredo v parih ali po trije skupaj, pogosto se držijo za roke, kot dobri otroci.

Sedè za majavo kavarniško mizo pijemo sodavico in se pogovarjamo z mladim Američanom v civilu. Ni nam hotel povedati, s čim se ukvarja. Ali je policaj ali trgovec, morda tudi vojaški beguncc. Ni važno. V Drevoredu duš velja pravilo, da se ne postavljajo vprašanja. Najvažnejše je v tem primeru, da je pripravljen biti nam za vodiča v tem labirintu.

Mladi Američan nam pove zadnje novosti, pred kratkim so bili umorjeni trije vojaški policaji. Začele so se preiskave, ki jim ni konca. V kanalu so našli truplo nekega Američana. Ne ve se niti za koga gre. Človek tu že ne more več živeti mirnega življenja. Najhujše so noči. In tudi «kislina» (LSD) je podražila. Rdeča pilula, najmočnejša, se sploh ne more več dobiti. Naprodaj so le plave pilule.

Razlog višjim cenam in pomanjkanju? V Los Angelesu so odkrili mrežo. Zaplenili so velike količine mamil. LSD prihaja iz ZDA. Zato je cena temu mamilu visoka. Nasprotno pa cena domačim mamilom, marijuani in heroinu, stalno upada. Velika pilula heroina stane 7000 pjaster. Niti 2 dolarja. V Ameriki ji pravijo «konj», tu pa «cilinder». V Ameriki takšna pilula stane od 80 do 100 dolarjev. Tukaj 2.

Marijuana je tu zelo poceni: zavojček 20 cigaret 200 pjaster. In to v središču mesta, pred najrazkošnejšimi hoteli. V Drevoredu duš je cenejša: 100 pjaster zavojček. Na obalah reke Sajgon marijuana raste kot plevel.

Opij? 50 pjaster enkratna doza. Če ste pripravljeni se pogajati, vas stane tudi samo 30 pjaster. Opij prihaja iz Laosa.

* * *

Vodič me pelje v kadilnico. Staro okostje pripravlja pipe opija. Ob njem je mlad vojak. Njegov obraz je angelski. Ne bi mu prisodili več kot 16 let. Dejansko jih ima 20. Spominja na angele italijanskega slikarstva. Ima kodraste lase. Pa ne bo dolgo podoben angelu. Že tretjič je prišel sem na pipo mamila. Pipa mamila pa je le figurativni izraz, kajti prišel je že do 15. pipe na enkratnem obisku. In ne bo dolgo ostal pri tej dozi. Sploh bo opustil pipo in bo začel opij žvečiti. Nato bo pa prešel na injekcije.

Vprašam, kako in zakaj? Pojasnijo mi: če opij žvečite in ne kadite, ima desetkrat močnejši učinek. Če pa opij raztopite v vodi in si ga vbrizgate v žilo, je njegov učinek 20-krat večji. Temu pravijo tudi «strel». Dejansko gre za nekakšen šok, ki ga zahtevajo ameriški narkomani. Ti pravijo, da je to udarec s pestjo po obrazu, udarec, ki človeka «uspava».

Redki so ameriški vojaki, ki kadijo. Pa ne zato, ker bi jih malo kadilo, nasprotno, veliko je tistih, ki jemljejo mamila. Toda kmalu prehajajo na «strel», podobno kot bo storil lepi mladenič, ki bo v kratkem postal bolj beležen od starca in bolj brezmočen od otroka.

Stari skelet ga gleda z okrutno ravnodušnostjo človeka, ki ve vse. In ga sili, da plača vnaprej.

Nekega dne mladi vojak ne bo imel poguma, vrniti se v oporišče in bo — dezertiral. Ne morda iz nekega prepričanja, ne, enostavno zaradi mamila. Takšnih je tu že več tisoč. Nekateri iz političnih in ideoloških razlogov, mnogi pa iz enostavnega razloga, ker se prepozno zavedo, kam jih je mamilo privedlo. Vietnam je past, iz katere ni izhoda. Dezerter bo poskušal vse. Zelo drago bo plačal neko obvestilo, ki dejansko ne bo niti resnično. Predstavil se bo na francoskem konzulatu in prosil, naj ga tajno spravijo na letališče in vkrcajo v francosko letalo. Povedali so mu, da je to možno. Pa je v resnici le izmišljotina. Podobna izmišljotina so tisti pacifisti, ki da pomagajo ameriškim beguncem, da se vrnejo v Kanado ali celo v ZDA. Pravzaprav je to še hujše kot izmišljotina. Pravijo, da si je to lažno mrežo omislila ameriška policija. Na koncu te mreže sta namreč vojaško sodišče in zapor.

«Drevored duš» je vse to: otroci z obrazom starih zvodnikov, pro-

(Nadaljevanje na 6. strani)

Lepa Dagmar Lassander, po rodu Nemka, ki živi v Rimu, kjer se ukvarja s filmsko dejavnostjo. Preden se je vključila v to življenje, je imela precej težav.

SVETOVNI KONGRES O BIZANCU V BUKAREŠTI

BUKAREŠTA, 12. — V začetku septembra bo v glavnem mestu Romunije 14. svetovni kongres bizantinskih študij. Prvič je bil tak kongres v Bukarešti leta 1924. Na kongresu bodo razpravljali o štirih zanimivih temah: «Družba in intelektualno življenje v 14. stol.», predavatelj bo Igor Sevčenko «ZDA», «Meje in obmejne pokrajine od 7. do 12. stol.», predavala ba Helene Arhweiler (Francija), «Posvetna umetnost v Bizancu», predaval bo André Grabar (Francija) in «Bizanc in Romunija», predaval bo Engen Stanescu (Romunija). Poleg teh predavanj pa bodo prebrali tudi več kot 300 raznih poročil. Na kongresu bo sodelovalo nad 700 strokovnjakov iz tridesetih držav.

HOROSKOP

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Povečala se bo vaša borbenost, ne povzročajte pa nepotrebnih spopadov. Ne nasedajte nevoščljivcem.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Preti vam nevarnost, da se vaše poslovanje zaplete. Deležni boste izredne prijateljske solidarnosti.

DVOJČKA (od 21.5. do 22.6.) Sledite poti, ki ste si jo začrtali, ker je najboljša. Odpovejte se zamisli, ki je v družini naletela na odpor.

RAK (od 22.6. do 22.7.) Ne dovolite, da bi se drugi vmešavali v vaše poslovne zadeve.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Uspešno boste zaključili drzen podvig. Postavite se po robu svojemu pesimizmu.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Poenostavite svoje delo, ker boste drugače imeli preveč neprilik. Majhen nesporazum z ljubljeno osebo.

TEHTNICA (od 23.9. do 23.10.) Danes računajte samo na svojo moč, pa naj bo vaša dejavnost kakršnakoli. V čustvenem pogledu ste preveč zahtevni.

ŠKORPIJON (od 24.10. do 22.11.) Pri opravljanju svojega dela bodite bolj disciplinirani.

STRELEC (od 21.12. do 20.1.) Opravljajte dobro svoje delo in ne ozirajte se na nekonstruktivne kritike. V čustvenem pogledu vse v redu.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) S svojo previdnostjo boste odstranili nevarnost, da bi vam kdo škodoval.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Kar ste dobro posejali boste tudi dobro požeti. Dobra volja in popolno razumevanje v družini

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Bolje bo, da se ne lotite nekega težavnega vprašanja. Ne bodite prenagljeni.

PREJELI SMO

SAZU: *RAZPRAVE*. Alojz Šercelj — Wurmska vegetacija in klima v Sloveniji. Dragica Turnšek — Kredni hidrozoji z Zlatibora v zahodni Srbiji. Dragica Turnšek — Devonska stromatoporoidna favna s Karavank. Egon Pretner — Antrosedes longicollis sp. n. iz Bosne. Razprostranjenost vrste blattodromus herculeus reitter in rod pheggomisetes v Srbiji. Egon Pretner — Hydraena (subg. haenydra) v Jugoslaviji. Jože Bole — Prispevek k poznavanju anatomije in taksonomije podzemeljskih hidrobiid. Danica Tovornik — Ekosistemi arbovirusnih infekcij v Sloveniji in v nekaterih predelih Jugoslavije.

DOCUMENTAZIONE EUROPEA. Aggiornamenti didattici n. 12.

TONE SVETINA

80. **UKANA**

PRVA KNJIGA

Medtem je Valjhun prišel k sebi. Zazdelo se mu je, da se bo sedaj lahko izkazal. Napravil je zamišljen obraz in govoril, kako so zajezili rdeči prodor v Dolomite, utrdili ozemlje, da že nekaj časa ni v bližino partizanskih brigad. Povedal je, kako so polovili kurirje, po vaseh postrelili člane narodnoosvobodilnih odborov in kar je glavno, da so rešili kmeta komunističnega vpliva s pomočjo lojalne duhovščine.

Wolf ga je pazljivo poslušal in mu pohvalno pritrjeval:

«Res, vaše enote so upravičile blagoslov prečastitega škofa. Povem vam pa strogo zaupno: premalo ste budni. V dolini za temi hribi so ujeli človeka vaše vrste. Grozno so ga razmrcvarili. Veste kaj so napravili z njim? Kastrirali so ga, hudiči! Poslušajte!» se je obrnil k Valjhunu, «izvedel sem, da vas iščejo. Ne vem, kaj ste napravili, da vas za vsako ceno hočejo imeti živega. To, kar vam bom pa sedaj povedal, pa obdržite zase! V vaše enote so vrinili tri svoje ljudi. Imen še nisem zvedel. Baje so od vraga, predrzni in sposobni ljudje, ki so do sedaj delali v mestu kot vosovci in niso zaznamovani. Tudi mi se zanimamo zanje. Pregledali bomo vaše vrste. Osebno se bom zanimal in posvetoval z vami. Z božjo pomočjo upamo, da nam bo uspelo zatreti rdečo gnilobo v tej čudoviti pokrajini, s tako prijetnimi in gostoljubnimi prebivalci.»

«Trudimo se, gospod major,» je pritrdil Valjhun, ki ni mogel skriti bojazni spričo zaupne vesti, ki mu jo je posredoval major. Spomnil se je na nekaj ljudi, ki so mu bili sovražni, in že je mislil na to, kdo bi mogel biti vrinjen in kako bi se jih znebil.

Wolf je preskočil na drugo vprašanje, kot ne bi temu, kar je povedal, pripisal nobene važnosti, in kot ne bi opazil Valjhunove zadrege. Zato je naivno vprašal.

«Kakšno pa je vaše mnenje, poročnik, kje so brigade in štabi? Divizija? Korpus?»

Valjhun se je zamislil in nato dejal: «Poizvedovali smo tudi o tem. Štabi so od Cerknega do Čepovana, menda stalno menjavajo prostor. Brigade pa se izogibajo Idrije kot hudič križa. Na dolomitsko področje pa se sploh ne spuste.»

«Dobro ste obveščeni,» je dejal stotnik. Ni še dobro izrekel, ko je nedaleč od njih v mestu zagrmela eksplozija, da so se stresla stekla. Planili so pokonci, potegnili pištole in se napotili proti vratom.

«Počakajte,» je dejal Wolf, «dokler ne vemo, kaj se zunaj godi!» Vsi trije so negotovo obstali. «Pojdite ven in poglejte!» je Wolf ukazal natakarici. Dekle je prebledelo in dejalo: «Jaz se bojim.»

«Potem pa stopite vi pogledat, poročnik Valjhun, saj ste domačin!»

Tedaj je zunaj spet zagrmelo, prav blizu, da so stekla na oknih zažvenketala, potem pa takoj še enkrat.

«Težki minometalec. Banda strelja na mesto,» je dejal Kniecke, se oddahnil in spravil pištolo v tok. «To se večkrat dogaja,» je dejal ravnodušno, šel nazaj in zvrnil konjak.

«To bo brigada. Ali slišite, poročnik Valjhun? Bojijo se Idrije kot hudič križa, ali ne!» Wolf se je zarežal in naročil za vse tri dvojni rum in si prižgal cigaro.

Eksplozije so si druga za drugo sledile. Streljali so na vojašnico. Popili so in poškilili skozi vrata. Ceste so se spraznile, le nekaj ljudi je še bežalo v zavetje.

Ne oziraje se na streljanje so pohiteli k svojim enotam. Valjhun k belim, major in stotnik pa sta odhitela na mestno poveljstvo. V mestu so v odgovor zagrmeli topovi in tudi strojnice so se oglasile.

Do poldneva se je položaj razjasnil. Močne izvidniške patrulje, ki so jih poslali na vse strani v hribovje, so bile napadene in zavrnjene. Dobili so prva obvestila ogleduhov. Ugotovili so, da so na celotnem področju idrijske grape obkoljeni z močnimi silami in da je zveza z Ljubljano pretrgana.

«Tako, stotnik, se zgodi dremajočemu levu. Napadejo ga šakali. Res pravo kašo smo skuhali. Kdo jo bo jedel tako vročo? Slabo dela obveščevalna služba. Sedaj lahko vidite, kaj so vredni moji ljudje. Najboljše sem izgubil v najslabši situaciji.» Ugriznil bi se najraje v jezik, ker je pred eno uro dejal, da mu ni nič za najboljšim agentom. «General bo pobesnel. Prehiteli so ga z ofenzivo, kar je velik minus za nas in prednost zanje.»

Wolf in stotnik sta slonela ob oknu in se brezbrižno pomenkovala, kot bi se pripravljal večji manever. Štabni oficirji so zaskrbljeni sloneli nad razprostrtimi kartami in risali situacijo. Izdajala so se povelja za enote.

Podpolkovnik, komandant garnizona, visok človek srednjih let, z monoklom, ki je slutil, manj pa poznal Wolfovo vlogo, se jima je približal in z zaskrbljenim obrazom nagovoril majorja: «Zanima me vaše cenjeno mnenje o razvoju položaja v zvezi z napadom, če upoštevamo to, kar trenutno vemo.»

Major se je zresnil: «Težko je oceniti, ker smo presenečeni. Eno pa je gotovo: obkroženi smo, obeta se nam daljši boj v kotlu. Prepričan sem, da se bodo najprej lotili obrobnih postojank, preden bodo napadli kraj. Če ne bo izdatne pomoči letalstva in intervencije z bokov, nam zna trdo presti Imam en sam recept: ofenzivna obramba samo tam, kjer bodo napadli in čakanje na pomoč.»

«Moja ocena se sklada z vašo,» je dejal podpolkovnik. Nato je govoril o oskrbi enot z municijo. Major ga je potolažil, da pripravlja general večji napad na osvobojeno ozemlje in da tega mostišča ne bodo izpustili za nobeno ceno iz rok.

Noč je bila nemirna. Zdelo se je, da vojaki po burkerjih okoli mesta pričakujejo nočni napad. Rakete so se neprestano utrinjale in reflektorji so tipali v temo. Nekaj grozljivega je bilo v oblakih, ki so se grmadili na zahodni strani neba. Wolf in Kniecke sta sedela v stotnikovi sobi in pila.

«Končno, Erich, mi je ta napad, ki se bo z lokalnimi boji zavlekel, kar dobrodošel. Štabi se bodo pomaknili v bližino napadajočih brigad. Skušali bomo zvedeti, kje je štab korpusa ali vsaj divizije, potem pa bomo udarili nanj.»

«Mi smo pripravljeni, čeprav vsak, ki gre v hribe, nosi glavo v torbi.»

«Ne bodite no malodušni! Poizkusila bova, če se bo dalo. Toliko, da ustrežemo generalu. Bolj je občutljiv za zadovoljitev želja, kot na izpolnite povelja. Poslušajte, stotnik! Ali ste slišali globokoumno oceno tega belogardističnega tepca? Naučil ga bom kozjih molitvic. Ravno prav, da mi ne bo dolgčas, pozabaval se bom z njim, ker ga imam že dalj časa v želodcu.»

«Zdi se mi, da ste ga malo preveč prestrašili. Tudi če so vaša obvestila točna, bo to slabo vplivalo na njegovo bojno moralo.»

Wolf se je zakrohotal: «Vse je izmišljeno! Od prve do zadnje besede. Z njim imam odprt račun. Za začetek sem mu položil prvega črva v glavo. Ta ga bo glodal, da bo zblaznel od strahu. Napravil ga bo za strahopetca, če že ni! Trije ljudje, ki preže nanj v njegovih vrstah. Povem vam, saj si ne bo upal za grm na potrebo! Pomislite,» je jezno nadaljeval Wolf, «da se je ničvrednež plazil za Ano in jo hotel celo poročiti. Zamislite si tega izvoznika nočnih posod z njo v zakonski postelji.»

«Tale podlasica?» se je začudil Kniecke in zaničljivo dodal: «Če bi bil ves tisto one, ne bi bil dosti prida. Jaz imam še boljšo idejo kot vi: pošljite ga na kakšen poseben posel, na katero koli stran teh hribov v zaledje! Če ni ptica, ga bodo prerešetali.»

«Ne, ne, to bi bilo prehitro konec. Nekaj drugega sem mu pripravil, nekaj takega, kar si vi težko predstavljate, nekaj res imenitnega, kar je primerno oficirju vojske Kristusa kralja.»

Na robu mesta je streljanje oživelo. Wolf je stopil k oknu.

V 2. KOLU DAVISOVEGA POKALA

Dokaj izenačene sile med SFRJ in Italijo

V ostalih srečanjih so favoriti ČSSR, SZ, Francija, Španija, ZRN, Madžarska in Romunija

V tem tednu bo v drugem kolu obeh evropskih skupin mednarodnega teniškega tekmovanja za Davisov pokal na sporedu osem srečanj. V veliki večini teh dvobojev je ime zmagovalca praktično že znano, saj je razmerje sil zelo veliko in predvidevanja bi se ne uresničila le v primeru res izrednih presenečenj. Izjemo v tem predstavlja, delno, le dvoboj med Jugoslavijo in Italijo, kier je ravnovesje sil še najbolj izenačeno

A skupina

Češkoslovaška s Kodešem in Palo ne bo imela nobenih težav s Portugalci, zlasti, ker igra doma, v Pragi.

Tudi Metreveli, Korotkov in Lihačev, ki so v prvem kolu odpravili Dansko, bi morali Sovjetsko zvezo pripeljali do gladke zmage nad Belgijo.

Slabotni Finci bodo gostovali v Parizu. Čeprav Francozi trenutno nimajo izrednih igralcev, razen, morda, Barthesa in Jauffreta, pa so v tem srečanju kljub temu skoraj popolni favoriti.

Švica je prišla v drugo kolo tega tekmovanja dokaj poceni, saj se je vani uvrstila brez borbe. Toda tu bo naletela na močnega nasprotnika, Španijo. Ta bo sicer nastopila brez svojega odličnega igralca Santane, toda Švicarjev, kljub temu, tudi prednost domačega igrišča skoraj gotovo ne bo rešila. Španci bodo nastopili sicer s precej pomlajeno ekipo, toda to sestavljajo taki igralci kot so Orantes, Gisbert, Munoz, ki so dovolj močno poroštvo za zmago iberskih barv.

B skupina

Dvoboj med Jugoslavijo in Italijo v Zagrebu je prazvaprav še najbolj odprt vsaki možnosti. Res je, da bo Franulovič za Italijane skoraj gotovo nepremagljiv v obeh srečanjih posameznikov. Ni pa gotovo, če bo stopnjo njegove forme dosegel tudi Jovanovič. Ta bo imel svojega najtežjega nasprotnika prav v veteranu Pietrangeliju, ki se sicer res bliža svojemu četrtemu krizu, toda prav zato bo skušal napeti vse sile, da bi upravičil svoj povratek v izbrano državno vrsto. Tako lahko rečemo, da bo v tem dvoboju dokaj odločilen nastop Panatte, zlasti pa igra dvojic, ki bo verjetno že v soboto pokazala, na katero stran se bo nagnila končna zmaga. Jugoslovani pa so vsekakor precej na boljšem od svojih nasprotnikov, tudi zato ker igrajo pred svojim občinstvom.

Zahodna Nemčija se je lani uvrstila v finale tega tekmovanja. Zato je letos vstopila naravnost v drugo kolo, v prvem pa je počivala. Gostila bo Avstrijo, ki lahko stavi vse svoje upe le na Pokornega, kar pa je seveda vse premalo, da bi lahko Avstrijci upali na kaj več, kot na častni poraz.

Madžari bodo igrali doma proti Luksemburgu, proti kateremu se prav gotovo ne bodo upehali. Podobno velja za Romune, ki bodo, proti več ali manj neznanim izraelskim igralcem, postavili na drugo stran mreže svoja odlična reprezentanca Nastaseja in Tiriaca, to pomeni, da so z eno nogo (če ne celo z obema) že v višjem kolu.

HOKEJ NA KOTALKAH

LIZBONA, 12. — V okviru evropskega prvenstva v hokeju na kotalkah v Lizboni je Nizozemska premagala Italijo s 5:2

IZIDI:

Z. Nemčija — Anglija	4:2
Portugalska — Belgija	11:3
Španija — Švica	11:0

KOŠARKA

Druga ekipa Borovih košarkarjev igra v nedeljo proti Libertasu

«Prima divisione»

V zadnjem kolu prvega dela prvenstva «prima divisione» je Borova peterka počivala. Borovci so se tako lahko v miru pripravili za drugi del prvenstva. Skušali so popraviti napake in uvesti v svojo igro nove sisteme za bodoča srečanja.

Zadnje kolo prvega dela je potekalo po predvidevanjih. Močnejše ekipe so odpravile nasprotnike, tako da je položaj na lestvici nespremenjen. Vse kaže, da bo za končno prvo mesto skoraj gotovo odločala tekma med Lloydom in Italsidrom.

V nedeljo bodo borovci igrali proti peterki Libertasa iz Trsta, ki je na predzadnjem mestu lestvice. Če bodo naši predstavniki igrali enostavno bi morali zmagati.

IZIDI 6. KOLA

Lloyd — Ferroviario	107:45
Servolana — Tricolore	44:31

Počitek: Bor

LESTVICA

Lloyd Adriatico	6	5	1	474	301	10
Italsider	5	5	0	366	256	10
Servolana	6	4	2	341	266	8
Tricolore	6	3	3	283	287	6
Bor	6	2	4	260	329	4
Libertas Ts	5	1	4	201	323	2
Ferroviario	6	0	6	256	428	0

Tekmo Libertas Ts — Italsider bodo odigrali v nedeljo, 16. t.m.

PRIHODNJE KOLO (20. 5.)

Bor — Libertas Ts (11.00)
Tricolore — Ferroviario
Servolana — Italsider
Počitek: Lloyd

Prvenstvo naraščajnikov

V nedeljo sta naši ekipi igrali proti najmočnejšim nasprotnikom tega prvenstva. Polet je namreč na domačih tleh igral proti Ricreatorijem. Openci so slabo igrali. Poleg tega se je poškodoval Adrijan Sosič, kar je seveda še bolj oslabilo ekipo, ki ni mogla zadržati razigranih nasprotnikov. Dobro se je tokrat izkazal Daneu.

Tudi borovci so doživeli hud poraz, kljub temu pa so zaigrali mnogo bolje kot prejšnjo nedeljo proti Ricreatorijem. «Plavi» so se namreč požrtvovalno vrgli v borbo in so večkrat tudi spravili v zadrego nasprotne «velikane». V vrstah Lloyda nastopa namreč državni reprezentant, dvometraš Vecchiato.

Tudi v tem prvenstvu bo borba za osvojitev prvega mesta stvar Lloyda in Ricreatorijev.

IZIDI 2. KOLA

Ricreatori	2	2	0	146	43	4
Lloyd Adriatico	2	2	0	165	82	4
Don Bosco	2	2	0	91	84	4
Italsider	2	0	2	83	127	0
Polet	2	0	2	68	121	0
Bor	2	0	2	58	154	0

PRIHODNJE KOLO (16. 5.)

Bon Bosco — Lloyd Adriatico
Italsider — Ricreatori
Bor — Polet (10.30)

Prvenstvo dečkov

Inter 1904 je osvojil prvo mesto v prvenstvu dečkov. Za določitev zmagovalca je bila potrebna naknadna tekma, ki jo je Inter osvojil le z dvema točkama razlike. Končni izid je bil namreč Inter 1904 — Lloyd 33:31.

Zaključilo se je tako to prvenstvo, v katerem so nastopile kar tri slovenske ekipe: Bor A in B ter Polet. Naša moštva so na splošno zadovoljila, čeprav bi Borovi člani prve ekipe lahko osvojili kako točko več. Dokaj nerodno so namreč zgubili proti SABA in so tako obtičali pri štirinajstih točkah.

O zadnjem mestu na lestvici bo odločala tekma med Borom B in Poletom, ki jo morajo še odigrati. Zveza pa še ni javila datuma tekme.

IZIDI ZADNJIH TEKEM

Lloyd — Inter 1904	35:34
Servolana — Polet	41:29
Inter 1904 — SABA	2:0 b.b.
Lloyd — SABA	2:0 b.b.

LESTVICA

Lloyd Adriat.	12	11	1	623	258	22
Inter 1904	12	11	1	520	258	22
Bor A	12	7	5	581	438	14
SABA	12	6	6	431	338	10
Servolana	12	5	7	384	492	10
Bor B	11	1	10	331	745	2
Polet	11	0	11	200	477	0

SABA dve točki manj zaradi odpovedi tekem.

V naknadni tekmi Inter 1904 — Lloyd 33:31. Prvo mesto je tako osvojil Inter 1904.

Prvenstvo deklic

Poletovke so v nedeljo odigrale četrto tekmo v prvenstvu deklic. Tokrat so naše predstavnice zelo dobro igrale in so le za las zgubile proti miljski ekipi Interclub. V Poletovih vrstah je bila skoraj neustavljiva Morana Taučer, ki je sama dosegla 22 točk in je bila glavna pobudnica vseh akcij svoje ekipe.

Poletovke so popustile v zaključnih minutah, kar je bilo zanje usodno.

IZID

Interclub — Polet	28:23

LESTVICA

Calza Bloch A	3	2	1	108	66	4
SABA	2	2	0	55	38	4
Interclub	3	2	1	55	53	4
Polet	4	1	3	45	102	2

Ekipo Calza Bloch B so izločili iz prvenstva zaradi treh neodigranih tekem.

Mladinske igre

Poletova prva ekipa, ki nastopa na košarkarskem turnirju v okviru mladinskih iger, je dosegla krepko zmago proti Mivarju. Naši košarkarji so namreč zbrali kar 93 točk in so večkrat navdušili zaradi lepe in duhovite igre. V tem prvenstvu, ki se je končalo s predvideno zmago ekipe SABA, bodo odigrali še nekaj zaostalih tekem.

b. l.

ODBOJKA

TEDENSKI PREGLED

Težišče tekmovanj v promocijskih ligah

Moška D liga

Breg je v nedeljo doživel poraz tudi v srečanju s šibko Torriano. Dolinčani so igrali zelo slabo in niso osvojili niti seta. Zadnje mesto na lestvici je posledica neresnosti igralcev.

Tudi druga slovenska šesterka, Olympia, zelo slabo igra v zaključnem delu prvenstva. V zadnjih nastopih je bila vedno poražena. Proti CSI ni zaigrala dovolj prepričljivo in je prepustila nasprotniku obe točki.

IZIDI:

PAV — Lib. Turjak	3:0
CSI — Olympia	3:0
Lib. Turjak — Kennedy	3:0
PAV — CRDA	3:0
Torriana — Breg	3:0
ACEGAT — Aurora	3:1

LESTVICA:

ACEGAT	16	16	0	48:6	32
CSI	16	14	2	44:13	28
CRDA	16	11	5	36:26	22
PAV	16	10	6	34:23	20
Aurora	17	9	8	34:26	18
Libertas Turjak	17	7	10	26:37	14
Olympia	16	6	11	25:32	12
Kennedy	14	5	9	19:32	10
Torriana	17	3	14	16:43	6
Breg	17	0	17	7:48	0

Prihodnje kolo: CSI — ACEGAT, Aurora — Lib. Turjak, Breg — PAV, CRDA — Olympia, Kennedy — Torriana.

Promocijska prvenstva Moški

V pokrajinskem delu tega prvenstva je Polet že v vodstvu. Openci so premagali tudi Bor, čeprav so mu morali prepustiti set. Šesterka Sokola pa se je predala ekipi CRDA po dolgem boju.

IZIDI:

CRDA — Sokol	3:1
Polet — Bor	3:1

LESTVICA: Polet 6 točk, Sokol in CRDA 2, Gaja in Bor 0.

Ženske — A skupina

Prva Borova ekipa je gladko odpravila Primorca in se vsidrala na prvo mesto, skupno s šesterko Julie.

IZIDI:

Bor A — Primorec A	3:0
Julia — Inter B	3:0

LESTVICA: Bor A in Julia 4 točke, Primorec A in Sokol A 2, Inter B 0.

B skupina

Sokol B je premagal Bor B po dolgem in napetem boju. Nabrežinke so zmagale, ker so bile hladnokrvnejše v kočljivih trenutkih. Inter A se ni preveč trudil, da bi odpravil Gajo. Tudi OMA ni imela velikih preglavic s Primorcem, ki se je kmalu predal.

IZIDI:

OMA — Primorec	3:0
Sokol B — Bor B	3:2
Gaja — Inter A	0:3

LESTVICA: OMA 6 točk, Inter A 4, Sokol B, Gaja in Bor B 2, Primorec B 0.

Prvenstvo dečkov

Arc-Linea je bila premočna za šesterko Gaje. V slovenskem derbiju pa je bil Bor močnejši od Krasa.

IZIDI:

Arc-Linea — Gaja	2:0
Bor — Kras	2:0

LESTVICA: Arc-Linea in CRDA 4 točke, Kras 2, Bor 1, Gaja 0. Bor ima točko manj, ker je odpovedal eno tekmo.

S. R.

BALINANJE

V nedeljo v Padričah tretja trofeja Gaje

Podjetni balinarski odsek gropajsko-padriškega športnega društva Gaja je zopet organiziral večje tekmovanje, ki bo na sporedu v nedeljo, 16. maja. To bo pokrajinsko tekmovanje za dvojice in sicer za propagandno kategorijo. Prireditev so organizirali s pooblastilom pokrajinskega odbora Italijanske balinarske zveze. Prva tekmovanja se bodo začela ob 9. uri zjutraj.

Organizatorji so razpisali bogate nagrade, katere so prispevale razne ustanove. Tako bo, poleg trofeje Gaje, še sedem pokalov, plaket in kolajn, s katerimi bodo nagradili vseh prvih 16 dvojic. Poleg tega bodo najboljšim parom podelili tudi denarne vsote za povrnitev stroškov.

Organizatorji bodo sprejemali prijave še do jutri zvečer.

KOLESARSTVO

LEGNANO, 12. — Italijan Virginio Levati je presenetljivo osvojil kolesarsko dirko za pokal Bernocchi. Levati je v šprintu prehitel Belgijca Sercuja in drugih 15 kolesarjev, ki so mu pomagali v begu. Kolesarji so vozili zelo hitro, saj je prvih 17 prevozilo 218 km dolgo progo s poprečno hitrostjo 43,455 km na uro.

Vrstni red:

1. Levati Virginio 5 ur 1' s poprečno hitrostjo 43,455 km/uro
2. Sercu
3. Francioni
4. Gimondi
5. Paolini
6. Chiappano
7. Merckx
8. Cavalcanti
9. Vercelli
10. Simonetti

BOKS

LONDON, 12. — Angleški boksar madžarskega porekla, Joe Bugner, je danes v Londonu prvič branil naslov evropskega boksarskega prvaka težke kategorije proti Nemcu Blinu. Prvak je ohranil naslov, čeprav sodniki niso bili enotni. Dva sta dosodila zmago Bugnerju, tretji pa je označil za zmagovalca Blina. Po srečanju je ameriški organizator boksarskih dvobojev Chris Dundee ponudil Bugnerju srečanje s Clayem

NOGOMET

TIRANA, 12. — Nogometni reprezentanci Albanije in Poljske sta igrali neodločeno 1:1. Tekmo, ki je veljavna za uvrstitev v finale evropskega nogometnega prvenstva, so odigrali danes v Tirani.

* * *

LONDON, 12. — V kvalifikacijski tekmi za finalni turnir evropskega nogometnega prvenstva je Anglija premagala Malto z izidom 5:0.

* * *

GLASGOW, 12. — Celtic Glasgow je danes enaindvajsetič osvojil škotski nogometni pokal. V finalni tekmi je premagal someščane, moštvo Glasgow Rangers, z rezultatom 2:1.

* * *

RIM, 12. — V kvalifikacijskih tekmah za evropsko prvenstvo «under 23» so dosegli danes sledeče izide: skupina 5: Danska — Portugalska 2:1; skupina 8: Poljska — Albanija 2:1.

KOŠARKA

PARIZ, 12. — Dvanajst reprezentanc se bo udeležilo finalnega turnirja za naslov evropskega košarkarskega prvaka, ki bo septembra letos v Zahodni Nemčiji. Udeležence so razdelili v štiri kvalifikacijske skupine. Prva in druga ekipa vsake skupine se bosta kvalificirali v finalni turnir. Do sedaj poznamo že štiri finaliste in sicer ZSSR, Z. Nemčijo, Francijo in Češkoslovaško. Prvi dve moštvi sta pripuščeni direktno v finale, ker sta evropski prvak oziroma organizator prvenstva, drugi dve pa sta se kvalificirali v pariški skupini.

ATLETIKA

RIM, 12. — Italijanska atletska zveza je danes sklenila, da bo na važnih mitingih uvedla kontrolo proti dopingu. Prva prireditev, na kateri bodo uvedli kontrolo, bo italijansko prvenstvo v hoji na 50 km.

FIRENCE, 12. — Nogometna zveza je danes diskvalificirala za eno tekmo nogometaša Triestine Ciclitira.

AVTOMOBILIZEM

PALERMO, 12. — Prihodnjo nedeljo bo v Palermu znana avtomobilska dirka za nagrado Florio. Vse najbolj znane avtomobilske hiše se bodo udeležile te prireditve s svojimi najboljšimi vozači. Jutri se bodo začele prve poskusne vožnje.

NAMIZNI TENIS

Sokol je osvojil tržaški pokal

TRST, 12. — V zadnji tekmi za tržaški pokal v namiznem tenisu je Sokol danes premagal ekipo CGS s 5:1. S to zmago so Nabrežinci utrdili prvo mesto na lestvici in so osvojili pokal.

ORIENTACIJSKI POHOD | V organizaciji PD Briški grič

Domačini prvi med 17 ekipami

Nastopilo je skupno 17 moštev s 75 udeleženci

V okviru proslav 1. maja in tridesetletnice Osvobodilne fronte je bil v nedeljo v Števerjanu «Dan mladine». Osrednja točka dneva je vsekakor bil orientacijski pohod. Tako tekmovanje sicer ne privabi mnogo gledalcev, ker pač ni kaj videti, zato pa je tem važnejše število tekmovalcev. PD Briški Grič beleži s tem v zvezi velik uspeh. Na pohodu je sodelovalo 75 tekmovalcev razdeljenih na 17 ekip.

Na zbirališče so najprej prišle ekipe tabornikov in društva Tabor z Opčin. Po žrebanju so v presledkih petih minut odhajale skupine na dve uri in pol dolgo progo, na kateri so morale rešiti petnajst nalog. Poiskati je bilo treba razne znake in napise, določati razdalje in smeri. Večina nalog je bila v skladu z duhom proslav, saj je bilo treba recimo dobiti datum nekega oboroženega spopada z okupatorjem, iti mimo spomenika padlim, na koncu pa še na dva kilometra dolgi razdalji poiskati skrite črke, ki so dale parolo: Revolucije ni še konec. Vse ekipe so prišle do cilja pravočasno in v polnem sestavu. Drugače pa je bilo z nalogami: niso vsi rešili vseh nalog, za mnoge pa so bili predloženi napačni odgovori.

Končni vrstni red je bil naslednji (številke pomenijo nagrade ali kazenske točke glede na predznak + ali —).

Briški grič C	+6
Taborniki RMV A	—2
Dom A	—8
Dom B	—22
Revija Slovenec	—24
Briški grič A	—31
Tabor	—37
Pohajači	—49
Jezero A	—55
Jezero C	—112
Jezero B	—115
Briški grič B	—130
Taborniki RMV C	—137
Danica	—164
Dijaški dom	—198
Podgora	—205
Taborniki RMV B	—208

Številni pokali in plakete so bili razdeljeni takole: pokal SKGZ za prvo mesto, pokal občine Števerjan za drugo mesto, pokal Pokrajinske uprave iz Gorice za tretje mesto, pokal tvrdke IRKO za četrto mesto, pokal Zadružne kleti Dobrovo za peto mesto, pokal Primorskega devnika za ekipo z najnižjo srednjo starostjo (Podgora), pokal tvrdke Trpin za društvo z najštevilnejšo udeležbo (Jezero Doberdob), plaketo Kmečke zveze za najboljšo žensko ekipo (Dom A) in plaketo turistične ustanove iz Gorice za ekipo, ki je bila najprimerneje opremljena v duhu pohoda (Jezero Doberdob). Poleg tega so prve tri ekipe dobile še kolajne za posameznike.

Razen skupine starih «veteranov» (starih po izkušnjah), za katere vemo, da se ne morejo odreči skušnjavi čim slišijo, da bo spet kje na vrsti ta panoga, in so torej itak gotovi gostje, so ostali tekmovalci vsi po vrsti zagotavljali svojo udeležbo na prihodnjih preizkušnjah. Eni zato, da potrdijo uspeh, drugi pa zato, ker so prepričani, da jim je boljše mesto ušlo le za las. Kajti, če bi le bolje pogledali za tisti kamen, za ono drevo, če bi našli puščico, potem bi vrstni red bil čisto drugačen; zato drugič ne bo spodrsljajev. Pa trikotnika in busole ne bodo več pozabili...

NA 80 KM DOLGI PROGI KROG TRSTA

Kolesarji veterani v nedeljo v Lonjerju

Domačin Nino Maver bo zopet med kandidati za osvojitev prvega mesta

V nedeljo, 16. t. m., bo v Lonjerju že tradicionalna kolesarska dirka veteranov. Kot je znano, je dirka rezervirana kolesarjem, ki so že dopolnili 35. leto starosti. Letos je bila spodnja starostna meja premeščena kar za pet let navzdol, kar bi moralo tekmovanje še bolj poživiti in mu vliti še več borbenosti. Tako bodo letos lahko nastopili športniki, ki so še pred kratkim polnili časopisne stolpce z uspehi med amaterji, nekateri pa celo med poklicnimi vozači. Brez dvoma bo zato tudi letos dirka zbudila med ljubitelji te športne panoge veliko zanimanje.

Kot vedno, bo za Lonjerce glavni protagonist sovaščan Nino Maver, ki je v prejšnjih izvedbah dirke dosegal častna mesta, nikdar pa mu ni uspelo, da bi pred svojim občinstvom, predvsem pa pred svojimi domačimi, osvojil prestižno prvo mesto, na katero je vedno startal. Kljub vsej njegovi borbenosti pa mu to ni nikdar uspelo. Vedno je našel nekoga, ki je bil za las hitrejši od njega in ga je «potolkel» prav na beli črti. Upajmo, da mu bo ta podvig uspel letos, upoštevati pa je treba, da je Maver vsako leto starejši, medtem ko pomnožujejo vrste kolesarjev veteranov vedno novi in mlajši tekmovalci, ki so še do nedavna bili protagonisti na mnogih znanih kolesarskih dirkah.

Letošnja proga bo speljana po istih cestah kot lani, saj se je izkazala kot zelo dobra ter primerna za vse vozače. Precej je ravnine, ne manjka pa vzponov, predvsem v zadnjem delu iz Boljunca do cilja v Lonjerju. 80 km dolga proga pa bo potekala takole: start bo seveda v Lonjerju, nato pa čez Ključ v Bazovico, čez Opčine do Sesljana, tu pa obrat in čez Mavhinje in mimo Šempolaja ter Gabrovca na Prosek, kjer bodo kolesarji obrnili na Trbiško cesto. Pod Katinaro bodo krenili po Ul. Brigata Casale, skozi naselje Sv. Sergija, mimo Domja in Doline v Boljunec, kjer se bo začel najtrši del celotnega tekmovanja. Že pošteno utrujeni bodo kolesarji morali namreč naskočiti vzpon do Ključa, ki bo prav gotovo določil zmagovalca v Lonjerju.

Za to, lahko bi rekli jubilejno izvedbo dirke, se je organizator (to je lonjerski športniki) vestno pripravil, saj se noče prav tokrat izneveriti dobremu glasu, ki si ga je pridobil v prejšnjih priredbah te vedno bolj pomembne kolesarske dirke.

RADI

Orientacijski pohod PD Briški grič v Števerjanu so v nedeljo organizirali v okviru proslav 30-letnice ustanovitve OF. V okviru te prireditve so izvedli lep program, v katerem so nastopile z baletno točko tudi učenke osnovne šole iz Solkana (zgoraj). Nekateri udeleženci pohoda samega pa so se zbrali pri «partizanskem kosilu» tako, kot kaže naša spodnja slika

---

Krogle so brnele v temo. Nekaj časa sta poslušala, potem je dejal stotniku: «Nihče ne odgovarja. To pomeni, da nekoga od naših nekam prijemlje.»

8

Lok teme nad gorami se je prelomil.

Noč je komaj vidno bledela. Primož, ki je klečal ob debelem hrastu, je že nekaj časa vztrajno grebel v zemljo. Obrisal si je rosno čelo, se naslonil na lopato in se zagledal v vrh hrasta, ki je bil kakor roka umirajočega starca. Topel veter mu je pihal v razgreta lica. Po nebu so se podili sivi, vodonosni oblaki, podobni neznanim živalim. V sebi je zadušil moč prihajajoče pomladi. Razprl je nosnice, se predajal božajočemu vetru in prisluškoval v noč. S pobočja, poraščenega z drevjem, so prihajali pritajeni šumi kopajočih. Zemlja je bila pomešana s kamenjem, zato je včasih zazvenelo železo. «Čudno, da nas spodaj ne slišijo. Gotovo reka, ki šumi čez jez, vpija šume. Sicer bi nas morali slišati,» je pomislil. Nad kaseljem ob reki so ležali prameni meglice. Luči v postojanki so še zlile v motno kroglo v megli izgubljene svetlobe.

Potem se je spet lotil dela. Kopanje zaklonov so uvedli v enotah šele nedavno. Nekateri so imeli to za neumnost in znak strahu. Taki so plitvo grebli v zemljo. Kdor pa je že videl topovski ogenj, ta je znal ceniti dostojno luknjo. Vedno, kadar so rili v zemljo, se je Primožu vsilila misel, da kopljejo grobove. «Ne delaj zemlji krivice,» je mislil. «Zemlja je kakor mati, hrani nas, skriva, varuje in vzame v zadnji objem, kjer se spočiješ.» Nekaj metrov desno in levo sta kopala njegova dva pomočnika rezervna gnezda. Iz teme se je utrgala senca. Prišel je Vojko in ga popraša, če bo kmalu izkopal luknjo. On si je svojo že. Ponudil se je, da bo pomagal. Vzel mu je lopato in začel grebsti. Primož pa je sedel na zloženo šotorsko krilo in se oddahnil. «Dobro je imeti prijatelja, ki je uporen in previden.» Spomnil se je, ko sta bila še dečka. Prvič sta se srečala na kolodvoru, ko sta šla vpisat v gimnazijo. Njega je peljala mati, Vojka pa sestra. Zvedavo sta se ogledovala od glave do peta, dokler ni sestra nagovorila Primoževe mame in izvedela, da gre tudi on v šolo. Nasmehnila sta se drug drugemu, in bila sta prijatelja. Potem sta se nekaj let skupaj vozila, oba kupovala v bifeju na postaji za pol dinarja kruha in za en dinar salame, ki so ji pravili kilometrska. To je bila malica in kosilo. Tudi tega se je spomnil, da Vojka včasih po nekaj dni ni bilo v šolo, ker je lovil z očetom po gozdovih, da je bral pod klopjo romane in jih tudi njemu posojal. Posebno rad se je s sošolci pretepal in zastavljal pri pouku vprašanja, ki so zbujala smeh in nejevoljo.

Po strmini, porasli z gladko travo, je prilezel komandir Orlov in ga zmotil v premišljevanju. Vojko mu je poročal. Pregledal je položaj, grajal, da so zašli preveč globoko in da so kopali s prevelikim hrupom. Nato pa jih je pohvalil, da so izbrali dober prostor in se tudi zakopali v redu. Preden je odšel, jim je zagrozil, naj se ne umikajo brez povelja.

Nekaj sto metrov nad njimi je imel četno komando. Tudi od tam so prihajali šumi kopačev. Ko je odšel, so v temi maskirali položaje in luknje nastlali z vejicami. Zemlja je bila mrzla, razmočena in računali so, da bodo ležali na njej ves dan in mogoče še dlje. Nekateri še vedno niso vedeli, kje so, kar jih je zelo motilo. Po izdajah se je konspiracija močno zaostrila. Razen četnih komand nihče ni vedel, kam gredo in kaj bodo napadali. Hodili so ves popoldan do polnoči, vzpenjali so se v hrib, spet navzdol, navzgor, kot se hodi lahko v hribovju okoli Idrije.

Primož se je zaradi konspiracije večkrat pridušal, češ nam borcem ne zaupajo niti tega, kaj bomo napadli, špijoni pa jim sedijo po štabih pri izdelovanju načrtov. Mislil je Hrasta in podobne. Zato ga je Orlov zatožil na brigadnem štabu, da vnaša nezaupanje med borce. Če ga ne bi poznali, bi mu trda predla, tako pa je bil samo posvarjen, naj take stvari raje samo misli in ne govori.

Vojko je napovedal, da bodo šli proti Idriji, takoj ko so krenili izpod Blegoša proti cerkljanskim hribom. Dan pred odhodom jih je napadla močna nemška kolona. V spopadu je padel brigadni komisar Črt. Prišel je na obisk k bataljonu. Takoj ko se je pokazal na položaju, je padel. Zadel ga je ostrostrelec naravnost v glavo. Bil je pri priči mrtev.

Ko so hodili po hribih nad Cerknim, so v dolini videli odsev požarov. Izvedeli so, da so čez dan strmoglavci bombardirali kraj.

Na poti proti Idriji so prešli mnogo naravnih in narejenih ovir. Ceste so bile pregrajene s podrtim drevjem, mostovi porušeni, po obronkih so bila odporna gnezda, ki so jih skopale brigade, ki so branile osvobojeno ozemlje. Večkrat so srečavali dolge kolone partizanov. Tudi Gradnikova in Vojkova brigada sta bili na pohodu.

Vojko in Primož sta se stisnila v naravno luknjo pod skalo in sedla na veje. Prisedel je Travnikarjev in pomolil vsakemu skorjo kruha. Z užitkom so glodali kruh. Dvomili so, da bi jim kdo prinesel hrano med bojem na položaje. Zdaj, ko niso več kopali, je vladala povsod tišina, ki jo je kdaj pa kdaj zmotil pritajen pogovor. Proti jutru so postali zaspani, zato je Vojko predlagal Primožu in Travnikarju, da malo zaspita, sam pa bo pregledal položaj.

Od novincev ni nobeden zatisnil oči. Napeto so strmeli v jutranjo temo, kjer so se pod njimi risala prva drevesa. Vojko je poznal občutek otrplosti v pričakovanju ognjenega krsta. Bral je strah v očeh in v kretnjah glav, ki so lovile šume. Med novinci so bili tudi starejši ljudje, ki so mislili na otroke in družine in niso imeli pojma o vojni. Oblezel je vse. Vsakega je poklical po imenu, počepnil k njemu, spregovoril z njim nekaj besed, mirno in ravnodušno, kot bi bili v gostilni ali doma. Hrabril jim je zavest, da niso sami, da napada divizija in da Nemca krogla podre prav tako kot vsakega drugega. Opozoril jih je, da bodo pazili na premikanje merilne naprave na puški, ko bodo streljali od daleč in ko so bodo približali. To so radi pozabljali in streljanje je bilo neučinkovito. Tudi s tem, da vsaka krogla ne zadene, jih je tolažil.

Z dnem jih je pozdravilo mračno, sivo nebo nad gorami. V kotlini je še vedno ležala prosojna megla, skozi katero so bile hiše in cerkev videti, kot bi bile potopljene v vodi. Vojko se je priplazil pod skalo k Primožu in ga pocukal. Zbudil se je in sunkovito dvignil. Mencal si je oči. Pravil je, da je imel grozne sanje. Zasut do pasu ni mogel bežati. Odplazila sta se v gnezdo, postavila šarca, razvrstila naboje, bombe in se zvedavo ogledovala. Izbrali so si zelo ugoden položaj. Ugnezdili so se na skalnatem robu gozdička, ki je zapiral dve grapi, ki sta s travniki, zajedenimi v pobočje, strmo padali proti reki ob naselju. Potaknili so se bili ob robu prirodnega jarka, ki jim bo prav dobro služil za menjanje položajev. Edino, kar jim je jemalo jutranji tek, je bilo to, da so bili postojanki zelo blizu. Primož se je ozrl nazaj. Za hrbtom se jim rasli visoki hribi. Vedel je, da bo umik pred nočjo skoraj nemogoč. Zaželel si je, da bi bil Vojko bliže. Ko se je megla razkadila, so imeli naselje na dlani. Na položajih se ni premaknilo ničesar. Vzhodno od Idrije so se zamolklo oglasili topovi in naznanili nevihto. Začeli so napadati. Oba bataljona okoli postojanke v kotlini sta imeli nalogo, da z demonstrativnim napadom obdržita posadko v utrdbah in ji preprečita, da bi šla na pomoč napadeni postojanki.

Svetloba je rasla. Po cesti ob reki je privozil osebni avtomobil, kot bi bil na nadeljskem izletu. Zasede obeh bataljonov so ga napadle. Povečal je hitrost, se nekaj časa pijano vijugal, dokler se ni zaletel v pobočje in, kot pokvarjena igrača, obstal. Skupina gestapovcev, ki so lezli iz njega, je bila pokošena. Obležali so na cesti kakor pozabljene vreče. Eden od njih se je plazil ranjen čez cesto proti reki, potem pa je tudi on obležal.

Streli so prebudili naselje. Okoli cerkve so začeli tekati vojaki, na dvorišču kasarne pa se je uvrstila kolona. Zajel jih je pljusk krogel. Mrzlično so začeli skakati od postojanke do bunkerja in prenašati municijo. Padala so povelja in podobni so bili zbeganim mravljam, kadar jim kdo stopi z nogo na mravljišče. Bataljon je v polkrogu streljal v njihovo zmedo.

(Nadaljevanje sledi)

Uredništvo TRST Ul. Montecchi 6/II PP 559 Telefon 93 808 94 638
Podružnica GORICA Ul. 24 Maggio 1/1 Telefon 33 82
Uprava TRST Ul. Montecchi 6/II Telefon 95 823

Naročnina
Mesečno 1.100 lir — vnaprej, polletna 6.100 lir, celoletna 11.000 lir. Letna naročnina za inozemstvo 15.500 lir. V SFRJ posamezna številka v tednu in v nedeljo 80 par, mesečna 14 din, letna 140 din.
Poštni tekoči račun Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

PRIMORSKI DNEVNIK

Stran 6 13. maja 1971

Za SFRJ Tekoč račun pri Narodni banki v Ljubljani 501-3 270/1 «ADIT» - DZS, Ljubljana, Gradišče 10/II nad. telefon 22 207

Oglasi Za vsak mm v višini enega stolpca: trgovski 200, finančno upravni 300, legalni 400, osmrtnice in sožalja 200 lir. «Mali oglasi» 50 lir beseda. Oglasi za tržaško in goriško pokrajino se naročajo pri upravi. Iz vseh drugih pokrajin Italije pri «Società Pubblicità Italiana».

Odgovorni urednik Stanislav Renko Izdaja in tiska ZTT - Trst

NA PODROČJU OKRAJA MESTA BURDUR

Potres v jugozahodni Turčiji: 75 mrtvih in stotine ranjenih

Dokončno število žrtev še ni znano, ker je potres uničil telefonske in brzojavne zveze

ANKARA, 12. — Davi ob 8.26 po krajevnem času (eno uro prej po srednjeevropskem času) se je zemeljska skorja silno potresla v jugozahodnem delu Turčije. Potres, za katerega menijo, da je bil med 6. in 7. stopnjo po Richterjevi lestvici, je najbolj prizadela pokrajino mesta Burdur. Po prvih ocenah oblasti je izgubilo življenje 75 ljudi, več stotin pa je bilo ranjenih. Gre le za prve ocene, kajti oblasti ne razpolagajo še s podatki iz raznih vasi okrožja, ker je potres prekinil vse telefonske in brzojavne zveze. Sam guverner mesta Burdur je lahko sporočil ankarski vladi vest o potresu s telekomunikacijskimi sredstvi turške vojske, ker se je poštno poslopje v Burduru sesulo v prah.

V Ankari so se takoj sestali pristojni ministri, ki so preučevali nastali položaj ter sprejeli najnujnejše ukrepe.

Poleg Burdura je potres hudo poškodoval tudi mesto Dinar, kjer je bilo porušenih veliko število poslopij. Močno so ga občutili tudi v mestih Antalyji ter okolici in na področju Alašemira. Ugotovili so, da je bil epicenter potresa prav v okolici Burdura. Po zadnjih vesteh je potres porušil v vasi Alan pri Burduru 40 hiš, drugih 100 v Kavakliju in 20 v Akci. Vas Yarisli je popolnoma uničena.

Oblasti so že poskrbele za prve pošiljke hrane, zdravil, odej in šotorov v prizadete kraje. Nekateri ministri so odpotovali s helikopterjem na potresno področje.

V zadnjih petih letih je v Turčiji izgubilo življenje zaradi potresov 3.500 ljudi. Najhujši potres je bil leta 1966 v vzhodni Turčiji, ki je terjal več kot 2.000 žrtev. Sledili so potem razni potresi v vzhodni in zahodni Anatoliji ter še posebej pri mestu Alašemirju (ki je bilo tudi tokrat nekoliko prizadeto). Lani je silovit potres v zahodni Turčiji z jakostjo 9. stopnje Richterjeve lestvice terjal več kot 1.000 žrtev. Pred 31 leti je v mestu Ezrinjanu in oazilp,etaoshrdluetaoi nje zaradi silnega potresa več kot 30.000 ljudi.

Davišnji potres so zabeležili tudi v Trstu, in sicer na potresni opazovalni postaji v jami pri Briščkih. Po ugotovitvah aparatov je bil epicenter potresa oddaljen 1.660 km od Trsta v vzhodno jugovzhodni smeri.

Medtem sporočajo, da bo v prihodnjih dneh v mestu San Fernando Walley v Kaliforniji mednarodna konferenca o potresih. Poleg ZDA bodo sodelovali Italija, Belgija, Kanada, Čile, Taivan, Kolumbija, Danska, ZRN, Grčija, Mehika, Nova Zelandija Filipini, Portugalska, Španija, Turčija, Velika Britanija in Venezuela.

Minnie Minoprio, katere brhkost je osvojila gledalce televizijske oddaje «Gledališče 10»

Etna ne miruje

MESINA, 12. — Novo ognjeniško žrelo je začelo delovati na vzhodnem pobočju Etne v višini nekaj nad 1.800 m. Lava se pomika navzdol s hitrostjo kakih 300 m na uro. Ognjena gmota je prišla že v višino 1400 m. Od najbližjega naselja je oddaljena okoli 6 km.

Policija na Formozi proti «vročim hlačkam»

TAJPEI, 11. — Formoška policija je napovedala vojno «vročim hlačkam», češ da so proti morali. Poleg tega je policija prepovedala tudi preširoke hlače, ter, jasno tudi mini - krila.

Po izjavah nekega visokega policijskega funkcionarja so sprejeli te ukrepe, ker sedanja moda ni v skladu s tisočletno tradicijo kitajske družbe.

VIDEM, 12. — Dva mladeniča iz Pozzuolija v Furlaniji sta se ubila sinoči pri vožnji z motorjem na cesti med Sclauniccom in Lestizzo. Zaradi prevelike hitrosti sta se zaletela v ograjo nad mostom čez neki prekop. Bila sta pri priči mrtva.

POLICIJA PREISKALA VILO ARETIRANEGA MLADENIČA

Še nobene vesti o Mileni Sutter

Ugrabitelji se do sedaj niso oglasili

GENOVA, 12. — Policija je danes temeljito preiskala vilo Bozzanovega očeta. Mladenič je še vedno v priporu, ker morajo ugotoviti, kako se je opraskal po roki in kako si je umazal hlače s krvjo.

V Bozzanovi vili niso našli nič sumljivega, kljub temeljiti preiskavi. Po enem tednu od ugrabitve si nihče več ne skriva skrbi, ki se porajajo spričo dejstva, da se ugrabitelji po prvem telefonskem pogovoru niso več javili. Sutterjevim pa vsekakor telefonira cela množica ljudi, ki pa ne morejo nuditi konkretnega dokaza, da je mlada Milena Sutter res v njihovih rokah.

Kaže, da se je v zadnjih urah predstavil policiji mladenič, ki trdi, da lahko potrdi Bozzanov alibi. Ta je namreč vedno trdil, da je bil v petek, ko so Mileno ugrabili, v Ulici XX. septembra, da pa se ne spominja, če je s kom govoril. Nova priča namreč pravi, da je govoril z aretirancem ob 17.30 v omenjeni ulici.

Kozmos 419

MOSKVA, 11. — Sovjetska tiskovna agencija TASS sporoča, da je Sovjetska zveza izstrelila 419. umetni satelit vrste kozmos. Izstrelitev je popolnoma uspela.

Spopadi v Bologni med študenti in policijo

BOLOGNA, 12. — Danes so se spopadli v Bologni levičarski študenti s skupinami fašistične vseučiliške organizacije «Fuan». Policija je posegla vmes in se po umiku desničarjev spoprijela z levičarskimi študenti. Med spopadi je bilo ranjenih 6 policijskih agentov. Med ranjenimi študenti je tudi sin demokristjanskega senatorja Gina Zanninija.

Aretacije v Španiji

VALENCIA, 12. — Španske policijske oblasti so aretirale 14 vseučiliških študentov zaradi «komunistične dejavnosti». Študente dolžijo med drugim, da so na nekem ilegalnem sestanku na vseučilišču zažgali sliko generalisima Franca.

Tako imenovani

(Nadaljevanje s 4. strani)

stitutke, njihovi zaščitniki in zaščitnice. In vse to je bolj ali manj povezano s policijo. «Drevored duš» je tudi tisti temnopolti letalski narednik, ki sta mu preostali le dve leti službe do pokojnine, pa je dezertiral zaradi alkohola, mamila in lepega dekleta, ki ga je obrala do kože.

In sedaj je črnski vojak član tolpe lopovov. Njegovi delodajalci pa so vietnamski policaji, ki ga bodo izročili ameriški vojaški policiji, brž ko jim ne bo več služil. In povsem možno je, da so tudi ti policaji povezani z vietkongom, kateremu prodajajo orožje. In spet ne iz določenih ideoloških nagibov, kaj še, enostavno zato, da pridejo do denarja.

* * *

S kratko brado, okrašen z mnogimi ogrlicami in zapestnicami in s prstanom na vsakem prstu, velicasten kot kralj kakega afriškega plemena gre mimo nas velik črnec. Pozdravlja nas s stisnjeno pestjo, s pozdravom «črne sile». Nasmehne se nam in nam pri tem pokaže svoje bleščeče bele zobe. Nesrečni kralj, ki bo bolj malo vladal. Okoli njega namreč plavajo drobcene ribe — piranhe. Od velikega črnca kmalu ne bo ostalo nič. Neke noči ga bodo na nekem oporišču zabodli z nožem: vojaška policija bo to opravila ali bodo to opravili vietnamski zavezniki. To bodo storili zato, ker da je preveč zgovoren ali pa zato, ker preveč ve...

* * *

Potegne steklenico whiskyja in mi pijemo. Z one strani ceste nas gleda vojak, ki kadi. Ni Američan, pač pa Vietnamec. Je močan temnopolt policaj. Zunanji videz ga izdaja za homoseksualca. Vsak dan pride po svojih 25 odst. Začel je s tem, da je sam delil mamilo. Seveda brezplačno. Sedaj mu pojasnjujejo, kako se v tem znajdejo Američani:

Zelo preprosto. V žlički raztopijo opij, nato napolnijo brizgalko, z vezalko za čevlje si prevežejo roko nad komolcem in nato iglo zabodejo. Pravzaprav je to bilo v začetku, ker danes ne gre več tako. Kadar častnik opazi sled igle, spravi vojaka v zapor. Zato ameriški vojaki sedaj kadijo. Pa ne več opij — to je zanje premalo — pač pa heroin.

— Od kod prihaja heroin?

— Ne vem, morda iz Tajske. Rekli so mi, da ga je tam, kolikor hočeš. Morda pa tudi iz Laosa. Iz gozdov.

Takšni «Drevoredu duš» so povsod, ob vseh ameriških oporiščih.

Pripovedovali so mi o nekem baru, v katerem moreš kupiti vse, kar si zaželiš in plačati z ročnimi granatami, z naboji, s slehernim strelivom. Seveda ni treba vpraševati, kam vse to gre. Jasno, da gre v roke vietkongovcem.

Tudi mamila se kupujejo in plačujejo z orožjem in s strelivom.

Po uradnih statističnih podatkih je leta 1969 ameriška armada štela 30 odst. narkomanov, leta 1970 jih je bilo čez 40 odst., letos se je odstotek dvignil na 50, morda celo 60. Šele lani se je pojavil povsem čist heroin in po zelo nizkih cenah. So ameriški vojaki, ki pokadijo tudi do sto kroglic. Po treh mesecih takšnega uživanja je človek zrel za bolnišnico, včasih že za duševno bolnišnico.

TRŽAŠKI DNEVNIK

SEJA OBČINSKEGA SVETA V MILJAH

Veliko zaskrbljenost povzroča okužba voda v Miljskem zalivu

Imenovana posebna higiensko zdravstvena komisija - Nujno potreben sestanek občinskih upraviteljev iz Milj, Trsta in Doline

Na svoji sinočnji seji je miljski občinski svet odobrli vrsto upravnih sklepov občinskega odbora. Najprej je župan odgovoril na vprašanja nekaterih svetovalcev, odbornik Donadel pa na predlog vodje komunistične skupine Nicolinija glede nujnosti posredovanja posebne delegacije pri deželnem odborništvu za turizem za čimprejšnjo ustanovitev avtonomne letoviščarske in turistične ustanove ter imenovanje predsednika, na podlagi kriterijev, kot je soglasno zahteval občinski svet. Donadel je povedal, da je o tej zadevi že govoril na deželi, da so mu zagotovili, da bo dekret o ustanovitvi v kratkem izdan, predsednik pa da bo imenovan šele v jeseni.

Občinski svet je soglasno izvolil higiensko - zdravstveno komisijo za preprečevanje okužbe voda in zraku. Pri tem je podžupan govoril o veliki nevarnosti okužbe voda v Miljskem zalivu, v katerem se stekajo odplake kanalizacij in tovarn ne samo iz miljske občine, ampak tudi iz Trsta. V nevarnosti je celo izdanje dovoljenj za kopališča v letošnji poletni sezoni. Zaradi tega miljska občinska uprava zahteva sestanek predstavnikov miljske, dolinske in tržaške občine ter raznih ustanov in strokovnjakov, ki naj bi preučili vso zadevo ter se dogovorili za skupen in koordiniran nastop ter kritje stroškov. Treba je tudi analizirati vse dotoke, ki se izlivajo v Miljski zaliv.

Med drugim je občinski svet odobril zvišanje izdatkov za šolsko refekcijo, predujem 10 milijonov lir občinskemu podjetju ACNA, prispevek 195.000 lir športnemu združenju «Muggesana» in «Fortitudo», izdatek 200.000 lir za organizacijo študijskega srečanja o fašizmu, razpis natečaja za mesto občinskega redarja in najem posojila (19.440.000 lir) pri Tržaški hranilnici za kritje primanjkljaja občinskega podjetja ACNA v letu 1969. Z večino glasov je občinski svet tudi odobril spremembo in povišek prevoznih tarif omenjenega občinskega podjetja, da bi se na ta način zmanjšal primanjkljaj, ki raste iz leta v leto, saj se izdatki zaradi višanja cen stalno večajo, dohodki pa ne.

V OKVIRU PRAZNIKA KOPRSKE OBČINE

Zanimivo posvetovanje zgodovinarjev ob 50-letnici upora v Marezigah

O osrednji temi marežanskega upora je podal referat prof. Janez Kramar, ostale referate pa so podali dr. Milica Kacin-Wohinz, dr. Claudio Silvestri iz Trsta in Srečko Vilhar

V soboto bodo v koprski občini praznovali svoj občinski praznik. Ta dan so si naši Istrani izbrali v spomin na 15. maj 1921., ko so se na dan prvih volitev v italijanski parlament vaščani Marezig in okoliških naselij odločno uprli skupini koprskih fašistov, ki so pridrveli v vas, da bi z nasiljem spremenili rezultate volitev v korist italijanskega nacionalnega bloka. Krvavi dogodki tistih dni, ki so zabeležili smrtne žrtve in so imeli skoro po dveh letih svoj sodni epilog z obsodbami Marežanov in seveda z oprostitvijo fašistov, so ena izmed mnogih epizod, ki pričajo, da se tudi slovensko ljudstvo Istre ni brezmočno vlado v nacionalno in socialno zatiranje, ki ga je izvajalo že dolga desetletja italijansko nacionalistično meščanstvo iz istrskih obalnih italijanskih mest. Zato je bila izbira tega datuma za občinski praznik na Koprskem povsem umestna.

To je potrdilo tudi zgodovinsko posvetovanje, ki ga je v okviru letošnjih proslav ob tridesetletnici marežanskega odpora priredil pokrajinski muzej v Kopru.

Posvetovanje se je vršilo včeraj dopoldne v mali dvorani koprskega gledališča. Poleg domačih koprskih zgodovinarjev in precejšnjega števila profesorjev zgodovine z obalnega področja in bližnjega Krasa, so se posvetovanja udeležili tudi nekateri zgodovinarji iz Ljubljane in gostje iz Nove Gorice. Iz Trsta pa so bili prisotni nekateri sodelavci inštituta za proučevanje odporniškega gibanja in odseka za zgodovino pri naši Študijski knjižnici.

Posvet zgodovinarjev je odprl v imenu Sveta za kulturno občinske skupščine Koper prof. Hočevar, ki je zlasti poudaril pomembnost zgodovinskega proučevanja, četudi jim nekatere sodobne znanosti (futurologija) odrekajo pomen.

Nadaljnji posvet je vodilo tričlansko predsedstvo koprskih zgodovinarjev (Srečko Vilhar, prof. Žitko, Vid Vremec). Po pozdravu Mitje Logarja, podpredsednika občinske skupščine Koper, je dr. Milica Kacin Wohničeva podala izvleček iz svojega obširnega referata «Revolucionarno gibanje v Julijski krajini v letih 1920 in 1921. Razprava sloni na bogati dokumentaciji iz raznih virov, med katerimi so tudi rimski arhivski viri. Žal ne moremo v teh kratkih beležkah poseči podrobneje v zelo stvarno študijo, ki jo bomo morali prej ali slej posredovati našim čitateljem. Prav tako je bil zanimiv in znanstveno temeljito obdelan referat «Prva organizacija fašijev v Istri», ki ga je v italijanščini podal tržaški zgodovinar dr. Claudio Silvestri (udeleženci so prejeli že ob prihodu prevod referata. Silvestri je v uvodu zlasti analiziral ekonomski položaj Istre po prvi vojni in druge politične silnice, ki so pogojevale, da se je stari italijanski istrski iredentizem potenciral v fašističnem nasilju).

Osrednji referat posvetovanja je bil vsekakor referat ravnatelja koprskega muzeja prof. Janeza Kramarja: «Dogodki v Marezigah ob parlamentarnih volitvah maja 1921.»

Doslej so o teh dogodkih bili objavljeni že mnogi članki ob raznih obletnicah in tudi drugače. Vsekakor pa smo ugotavljali, da so to le fragmenti, največkrat napisani po subjektivnih spominih. Po Kramarjevem referatu, ki ga je napisal po proučitvi takratne periodike, arhivov v Pulju, Pazinu in v Kopru, po pričevanjih preživelih udeležencev takratnega odpora, bo težko mogel še kdo kaj novega povedati ali izpodbiti njegove ugotovitve.

Zaključni referat «Primorski Slovenci in nacionalno vprašanje v obdobju 1918-1945», ki ga je podal Srečko Vilhar, je bil sicer v nizanju zgodovinskih faktov povsem v redu, vendar je ustvaril v pozornem poslušalcu vtis, da je pri ocenah posameznih dejavnikov zgodovinskega dogajanja pristranski. Mislim pri tem na pojav odporniške organizacije TIGR, ki bo moral končno v našem zgodovinopisju dobiti svoje pravo mesto, kakor bo treba pravično oceniti tudi vlogo takozvanih slovenskih meščanskih strank. Brez dialektike ni možna niti pravilna osvetlitev posameznih dob našega narodnega razvoja od daljnega 1948. leta, posebno pa od taborskega prebujanja širokih ljudskih množic. To misel je na svoj način izrazil v diskusiji tudi prof. Ivo Juvančič iz Ljubljane.

Vsekakor pa je v svoji celoti koprsko posvetovanje uspelo in prineslo našemu revnemu zgodovinopisju novo pomembno gradivo.

D. P.

Medtem se vsa obala pripravlja za čim bolj slovesno proslavitev 50-letnice zgodovinskega upora v Marezigah, ki bo hkrati tudi ena izmed osrednjih proslav 30-letnice ljudske vstaje v Sloveniji. Prireditelji so pripravili obširen program, ki obsega nad 15 kulturnih, športnih in drugih prireditev. Tako so bodo od danes dalje zvrstili: srečanje mladih literatov, pionirski ex tempore, pionirsko tekmovanje v fotografiji, razstava Upor v Marezigah, literarni večer Vstaja v našem kraju, otvoritev komunalnih objektov v Dekanih, Dolu, Hrastovljah in Loki, tradicionalni tek po koprskih ulicah itd. Osrednji prireditvi pa bosta v soboto v Marezigah, ko bodo odkrili spominsko ploščo udeležencu marežanskega upora Ivanu Babiču in ko bo na sporedu slavnostna akademija ter v nedeljo, ko bo ob 15. uri svečana seja občinske skupščine, ob 16. pa veliko ljudsko zborovanje, na katerem bo govoril predsednik izvršnega sveta Slovenije Stane Kavčič.

L. O.

OBALA JE ČEDALJE BOLJ OGRAJENA

Pod Prosekom in Križem naj bo kopanje prosto

Zanimivo vprašanje občinskega svetovalca Josipa Badaliča županu Nekoč so si vinogradniki svobodno osvežili telo po delu, sedaj pa je obala ograjena in krožijo po njej psi lastnikov vil

Te dni je tudi v naših krajih pritisnila vročina. Marsikje se pojavljajo, v čedalje večjem številu kopalci, drugje pa že pripravljajo kopalno opremo za prve junijske tedne, ko se bo pričel naval k morju.

Kdor je še lansko poletje stopil na barkovljansko obalo ali v Brojnico pod Križem, v Grljanu ali v sesljanskem zalivu, se je lahko na lastne oči prepričal, kako se morje «krči». Saj ni res, vedno toliko ga je, toda obale, kjer se lahko kopalci prosto kopajo, je čedalje manj. Tu pa tem se belijo nove table z napisom, ki opozarja, da je plaža zasebna lastnina... Kar pa ni in ne more biti, ker je po zakonu vsa italijanska obala, brez razlike, državna last in jo država le s težavo daje v zakup.

Na ta in še druga vprašanja nas je opozoril občinski svetovalec Josip Badalič s Proseka še pred dnevi. Naslovil je namreč na tržaškega župana kar tri tipkane strani dolgo vprašanje in zahteval, naj se spet, kot nekdaj, dovoli prost prehod za kopanje k obali pod Prosekom in Križem.

Kot druge krati, je tudi tokrat napisal Badalič svoje vprašanje kar v slovenščini. Že pred meseci smo zabeležili njegovo dosledno, a v dobrsni meri presenetljivo početje. Vstopil je v občinski svet le pred dobrim letom dni in si pravico dvojezičnega poslovanja enostavno sam vzel. Lotil se je pisanja vprašanj pristojnim odbornikom in brez posebnih komplikacij prejel v slovenščino preveden odgovor.

Ko smo to prvič zabeležili smo tudi zapisali, da bi bilo lepo, če bi si to pravico (ki je nihče ne krati, očitno) vzeli tudi ostali slovenski svetovalci v občinskem svetu.

Vsekakor pa se vrnimo k predmetu tega toplega letnega časa.

Badalič piše županu takole: «Vprašujem vas, zakaj se ljudje ne morejo več kopati med dvema kopališčema med Prosekom in Križem, tja do portiča. Tu so se kopali že naši dedje, ki so tam v neposredni bližini obdelovali vinograde in so si v poletnih mesecih marsikdaj osvežili telo predvsem po trudapolnem delu».

Po vojni so obalo tam zaprli, ker so ribiči tod gojili svoje školjke. Domačini so bili nezadovoljni, toda tolažili so se, da je to le začasno.

Drugi so se vdali v usodo in so naslednja poletja in tudi še zdaj, hodili na kopanje v grljanski portič, na školje in na pomol, ki pa je za otroke nekoliko nevaren.

Starejši ljudje, nadaljuje Badalič svoje vprašanje županu, pa so se hodili kopat na obalo od hotela «Riviera» tja do kriškega portiča. Nekaj let pa je, odkar so tudi prehod pod hotelom zaprli.

Kaj predlaga županu Badalič? «Nam Prosečanom bi bilo dovolj, če bi nam dovolili prehod pod hotelom Riviera tja do kriškega portiča, toda zagotoviti je treba tudi varnost ljudi pred lastniki vil in njihovimi psi. Ti naj kar zgrade nadhod k morju in se tako izolirajo, da njihovi psi ne bodo mogli do živega mimoidočim».

Na «starem proseškem kraju» bi bilo treba urediti stopnićke do morja. Občina jih je svoj čas že zgradila, nato pa zagradila, ko je kopališče oddala zasebnikom.

Kopališče je sicer javno, a v zasebnih rokah. Razširili so ga za kakih 120 ali 200 korakov in stopnice enostavno zasuli. Prav pa bi bilo, da bi domačinom s Proseka, s Kontovela in iz Križa ter drugih vasi tega dela kraške planote omogočili prost dohod do morja, saj nista ne morje, ne obala, last le gospodov z jahtami, ki zahajajo v Grljan ali gradijo vile ob obali in si, marsikdaj brez dovoljenja, ograjujo morje in obalo.

Lepo bi bilo, če bi župan na Badaličevo vprašanje odgovoril, obenem pa kaj ukrenil brez omahovanja in odločno, saj gre za korist skupnosti, ki ima brez dvoma prednost.

Utonil je skupno z očetom pri Gradežu

Truplo sedemletnega otroka so potegnili iz morja

Iz Gradeža poročajo, da so domači ribiči danes potegnili iz morja truplo 7-letnega Nicola Gennaria iz Vidma, ki se je zapletlo v mreže. Truplo nesrečnega fantka so odpeljali v Gradež, kjer so ga prenesli v pokopališko mrtvašnico.

Mali Nicola je utonil v nedeljo, ko je šel z očetom Francom na jadranje po morju. Oče se je takoj pognal za sinom, vendar so obema opešale moči in sta izginila pod glačino.

12. junija 1971

■ stopi v veljavo obvezno zavarovanje za avtomobile, motorna kolesa, motorne čolne.

■ Uredite zadevo! Pomnite: brez «nalepke», ki potrjuje zavarovanje, ne boste smeli voziti.

Ne odlašajte do zadnjega dne

RADIO VELE VIZIJA

ČETRTEK, 13. MAJA 1971

TRST A

7.15, 8.15, 11.30, 13.15, 14.15, 17.15, 20.15, 23.15 Poročila; 7.30 Jutranja glasba; 11.35 Šopek slovenskih pesmi; 11.50 Saksofonist Curtis; 12.10 Pod farnim zvonom župne cerkve v Mavhinjah. 12.40 Za vsakogar nekaj; 15.30 Glasba po željah; 17.00 Safredov orkester; 17.20 Za mlade poslušalce; 18.15 Umetnost in prireditve; 18.30 Beethoven: Simfonija št. 7; 19.10 Pisani balončki; 19.30 Izbrali smo za vas; 20.00 Šport; 20.35 Dramatizirana zgodba: Ob srebrnem studencu; 21.45 Skladbe davnih dob; 22.10 Zabavna glasba.

TRST

12.10 Plošče; 14.45 Tretja stran; 15.10 Juke box; 15.30 Opera.

KOPER

6.30, 7.00, 10.00, 12.30, 14.00, 14.30, 17.00, 19.15, 22.30 Poročila; 7.10 Jutranja glasba; 8.00 Poje Tony Renis; 8.15 Baročna muzika; 9.30 «20.000 lir za vaš spored»; 10.22 Glasbeni intermezzo; 10.30 Orkester Len Mercer; 10.45 Plošče; 11.00 Znani baleti; 11.45 Nove plošče; 12.00, 12.45, 13.07 Glasba po željah; 14.15 Istrske melodije; 14.40 Zabavna glasba; 15.00 Spored RL; 15.30 Glasba po željah; 16.00 Primorski dnevnik; 16.20 Glasbeni vrtiljak; 16.40 Goldoni: Primorske zdrahe; 17.30 Operna glasba; 18.00 Petnajst minut z Biagiom Marinom; 18.15 Plošče; 19.30 Spored RL; 22.15 Romantične melodije; 22.35 Jazz; 23.00 Spored RL.

NACIONALNI PROGRAM

7.00, 8.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 20.00 Poročila; 7.10 Jutranja glasba; 9.15 Vi in jaz; 11.30 Galerija melodrame; 12.10 Plošče; 12.31 Zabavni spored; 14.05 Popoldanska oddaja; 16.00 Spored za otroke; 16.20 Za vas mlade; 18.00 Plošča za poletje; 18.45 Sindikalna oddaja; 20.20 Poje Don Backy; 21.00 Politična tribuna; 22.10 Dirigira Claudio Abbado.

II. PROGRAM

7.30, 8.30, 13.30, 15.30, 19.30, 22.30, 24.00 Poročila: 7.40 Pojeta Iva Zanicchi in Franco Tozzi; 8.40 Orkestri; 9.50 Radijska igra; 10.05 Plošča za poletje; 10.35 Telefonski pogovori; 12.35 «Alto gradimento»; 14.00 in 18.05 Kako in zakaj; 14.05 Plošča za poletje; 15.40 Enotni razred; 16.05 «Studio aperto»; 18.15 Plošče; 18.30 Šport; 20.10 Nagradna oddaja; 22.40 Radijska igra; 23.05 Lahka glasba.

III. PROGRAM

10.00 Koncert za začetek; 11.15 Violist Walter Trampler; 12.00 Glasba za klavir; 12.20 Polifonija; 13.00 Medigra; 14.30 Plošče; 15.30 Koncert; 18.30 Lahka glasba; 18.45 Zgodovina sodobnega gledališča; 21.30 Zafred: Wallenstein — opera.

FILODIFUZIJA

8.00 Koncert za začetek; 9.00 Glasba in poezija; 10.20 Baletna glasba; 11.00 Medigra; 12.20 Bela Bartok; 13.00 Boccherinijeva nabožna glasba.

SLOVENIJA

8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 17.00, 18.00, 19.30, 22.00, 23.00, 24.00 Poročila; 8.10 Glasbena matineja; 9.05 Radijska šola; 9.35 Popevke z jugoslovanskih festivalov; 10.15 Pri vas doma; 12.10 Ch. Gounod: Valpurgina noč iz opere «Faust»; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Od vasi do vasi; 13.15 Zabavna glasba; 13.30 Priporočajo vam...; 14.10 Poslušajmo in primerjamo pesmi mladih; 14.30 Deset minut z orkestrom Bela Sanders; 14.40 «Mehurčki»; 15.30 Glasbeni intermezzo; 15.40 Poje zbor Roger Wagner; 16.00 «Vrtiljak»; 16.40 Portreti skladateljev lahke in zabavne glasbe; 17.10 Koncert po željah poslušalcev; 18.15 Iz kasetne produkcije RTV Ljubljana; 18.30 Z orkestrom Paul Mauriat; 18.45 Naši znanstveniki pred mikrofonom; 19.00 Lahko noč, otroci!; 19.15 Minute z ansamblom Francija Puharja; 20.00 Četrtkov večer domačih pesmi in napevov; 21.00 Večer s slovenskim pesnikom Janezom Menartom; 21.40 Glasbeni nokturno; 22.15 Naši skladatelji, ki delajo na tujem; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Iz albuma izvajalcev jazza — Mel Tormé; 23.40 Ameriške popevke.

ITAL. TELEVIZIJA

12.30 Kulturna oddaja; 13.00 Oddaja za potrošnike; 13.30 Dnevnik; 14.00 Francoščina; 14.30 Nemščina; 17.00 Oddaja za najmlajše; 17.30 Dnevnik; 17.45 TV za otroke: **Bratovščina Sinjega galeba**; 18.45 Delovni problemi; 19.15 Kulturna oddaja; 19.45 Šport in kronike; 20.30 Dnevnik; 21.00 Politična tribuna; 21.30 Kratki film; 22.30 Oddaja z Wolmerjem Beltramijem; 23.00 Dnevnik.

II. KANAL

21.00 Dnevnik; 21.30 «Rischiatutto»; 22.30 «Boomerang».

JUG. TELEVIZIJA

20.00, 23.00 Poročila; 9.35 TV v šoli; 10.30 Nemščina; 10.45 Angleščina; 11.00 Francoščina; 14.45 TV v šoli — ponovitev; 16.10 Osnove splošne izobrazbe; 17.45 Veseli tobogan; 18.15 Obzornik; 18.30 Skrivnosti živali — ser. film; 19.05 Enkrat v tednu; 19.20 Vse življenje v letu dni; 20.35 Četrtkovi razgledi; 21.25 L. Pirandello: Moj svet; 22.15 400 let slovenske glasbe: Marjan Kozina.